...ien maiden proletaarit, ...ää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestämi... nen on tärkein tehtävämme

— 1930 Tiistaina, maalisk. 11 p:nä — Tues., March 11 XIV Vuosik. — Vol. XIV

...unismin leveneminen kauhistuttaa valtaluokkaa

...en ohranoiminen on käynnissä kommunistien toiminnan suhteen

...RK, maalisk. 9. — Polii... ...ri Whalen on ollut neu... ...useiden suurten yhtymi... ...en kanssa kommunuisti... ...an suhteen, suunnitellen ...kkaampia keinoja vallan... ...en työväenliikkeen tu... ...eksi. On perin sattuvaa, ...rkilainen poliisilaitos neu... ...aporhojen kanssa kom... tukahduttamisesta, sillä ...eduthan ne ovat kysy... ...oka tapaukselssa.

...issioneri Whalen tietää ...useiden suurten liike... ...isällä ovat kommunistit ...styössään, jota vastaan ...taa näitä liikehuoneita

...poliisikytt'äkaarti seuraa ...unistien toimintaa

...oksen palveluksessa ole... ...t ja nuuskijat seuraavat ...innettujen kommunistien ...elostaa poliisikomissione... ...ällä kertaa pyritään kai... ...ollisuuden mukaan seu... ...oin kymmenen tuhannen ...n toimintaa New Yorkis... kaikki liikkeensä ja toi... ...tullen registeröityä eri... ...tirekisterisysteemin kaut...

...i korostettiin kommunis... vaarallisuutta kouluisa, ...mieliin tullessa lentoleh... kautta istutettua vallan... ...sia ajatuksia.

...ari vaatii ulkomaalaisten ...istien karkoittamista

...n kauppakamari on a... ...yrkästi vaatimaan ulko... kommunistien karkoitta... ...sta ja yleisen kommunis... ...ittamista, sillä porvaris... ...uolestumaan sen laajene... ...ksen johdosta, jota kom... puolue on saavuttamas... työläisjoukkojen keskuu...

[illegible] ...valnotoimenpiteet, joita ...estellä eivät kuitenkaan ...sta, sillä kommunistinen ...ainoastaan muutamissa ...vaan ilse imeytyy koko järjestelmän luonteesta, sitä ei poisteta eikä tu...öiden vainoamisella, vaan ...ahvistumaan ja laajene... suurempien joukkojen o... ...sa pakoituksesta siirty... ...kumoukselliseen leiriin.

...inen tuomittu ...arin pitämisestä

...riotyöt nähtävästikin hy... ...n, oikeuden tuomitessa ...staan naamioimisesta

...LE, Ont., maalisk. 10. — ...V. A. Phillips, hamiltoni... ...opraktori ja Canadan Ku... ...n-järjestön jäsen tuomit... ...n täkäläisessä poliisioikeu... ...ittamaan 50 dollariin sak... ...ulut naamion pitämisestä, ...iseen aikaan kielletty On... ...ien mukaan. Tällä tavoin ...n jutun pääasia, nimittäin ...en roistomainen esiinty... ...tukiihkon tunnuksen alla. nimittäin äskettäin täällä valkoihoisen Isabella Jo... ...nasestaan Ira Johnsonista, ...nit väittävät olevan neeke... ...ää, hyökäten asuntoon ...emmat olivat olleet. Täl... ...oskajoukkomainen esiinty... ole poliisin mieletsä huo... ...tava, vaan oli näennäisesti ...va jonkinlainen tuomio ...mman lievän syytöksen a...

...muodostavat yhden taan... ...simmista järjestöistä, ol... valmiit fascistisin menet... hyökkäämään työväenliik... ...appuun, kuten ovat useita ...onissa uhkauksissaan osoit...

...oiset hyökänneet ...kuasukkaiden päälle Etelä-Afrikassa

...AUPUNKI, Etelä-Afrika, 11. — Yhdeksän valko... ...a lukuisasti alkuasukkaita ...ui rotuvihan puhjetessa Il... ...n Afrikan kansallisessa kon... ...a Capen maakunnassa, ...llessä. Valkoihoiset vaati... ...ia hajaantumaan, vaan nä... ottaneet valkoisten "isän... ...määräyksiä vastaan suosiol... ...aan vastasivat siihen kivi... Valkoset hyökkäsivät tä... ...ken neekerien päälle ja yli... pakoittivat nämä hajaan...

Dohertya vastaan punottu juoni yhä tiukkenee

LAKKOTAISTELUJA KAPITALISTISEN OIKEUDENKÄYTÖN UHRINA

BOSTON, maalisk. 10. — Virkavalta koettaa kiristää Leonard Dohertyn ympärille punomaansa juonta yhä kireämmälle. Hänen asiansa oli esillä viime lauantain kunnallisoikeudessa, ja tuomari Devlin määräsi hänet pidätettäväksi $25,000 takauksella suurvalamiehistön oikeutta varten. Dohertyä syytetään täällä hyökkäyksestä kahta bostonilaista miestä vastaan Medfordin lakon aikana ja vaarallisen aseen käyttämisestä.

Virkavalta aikoo nähtävästi järjestää ensin tällä puolen kaikki asiat haluamaansa kuntoon, ja sitten vasta luovuttaa Dohertyn Canadan viranomaisille. Oikeudessa esitettiin Ottawasta tullut murhasta vangitsemismääräys ja tuomari Devlin määräsi sen vietäväksi vankilan viranomaisille ja sitä käytetään siinä tapauksessa, jossa häntä yritetään saada takuulla vapaaksi.

Kaksi poliisihurttaa, Maune ja Melanson todistivat oikeudessa, että kun he vangitsivat Dohertyn lakkokahakan aikana, niin he löysivät häneltä jonkinlaisen "kaasuputken", jota hänen olisi pitänyt muka käyttäneen kahakassa.

OTTAWA, maalisk. 10. — Poliisivirkailijat odottavat Bostonista tulevia ohjeita, ennenkuin he ryhtyvät Leonard Dohertyn maasta siirtämistoimenpiteisiin. Viralliset järjestelyt tapahtuvat Bostonissa olevan brittiläisen konsulinviraston ja Torontossa olevan prokuraattorin viraston kautta.

Doherty vangittiin Medfordin lakon yhteydessä, jossa lakossa hän oli ollut aktiivisena tekijänä. Porvarillinen oikeus nyt koettaa punoa hänen ympärilleen tekaistuja syytöksiä, joilla hänet mahdollisesti saatettaisiin uuden Sacco-Vanzetti-jutun alaiseksi. Murhaan, jonka hänen väitetään tehneen Ottawassa, kieltää hän syyllisyytensä, sillä hän ei ole koskaan ollut poissa Bostonista omien ja asiantuntijain väitteiden mukaan.

Sodanvaaran läheisyyttä korostetaan

Kuuluisa kirjailija osoittaa sodan Neuvostoliittoa vastaan lähenevän

KÖÖPENHAMINA, maalisk. 10. — Saksalainen kirjailija, Ludvig Renn, joka on kirjoittanut kirjan "Sota", ja joka on parailaan käymässä Tanskassa, puhui täällä sodan vaarasta kommunistien järjestämässä kokouksessa. Hän selitti puheessaan sodan vaaran olevan nyt lähempänä kuin koskaan ennen. Kaikki Neuvostoliiton naapurivaltiot, varustautuvat sotaa varten. Puola ja Rumania ovat käyttäneet puolen menoarviostaan sodan varusteluihin, ja suurin osa näistä sotavarusteluihin käytettävistä rahoista tulee Yhdysvalloista ja Englannista. Ja tämä seuraava sota tähdätään juuri Neuvostoliittoa vastaan.

Puhuja eslosti vielä, että sosialidemokraattinen Elsinoren International-korkeakoulun johtaja Mr. Manniche oli selittänyt hänelle brittiläisten maksavan Kööpenhaminan sataman laajentamisen ja että sitä laajennetaan sodan varalta.

Sotaa tulee johtamaan europalaiset armeijat, jotka koettavat päästä Neuvostoliittoon Puolan kautta. Saksa ja Tanska eivät yhdy sotaan aktiivisesti, mutta ovat pesäpaikkoina arveli kirjailija.

Äänioikeus Etelä-Afrikan valkoisille naisille

KAPKAUPUNKI, Etelä-Afrika, maalisk. 10. — Etelä-Afrikan valkoihoiset naiset tulevat saamaan äänioikeuden, jos kenraali Smutsin johtama vastustuspuolue yhtyy kannattamaan pääministerin esittämää lakiehdotusta.

Hallitus piireissäkin on ilmaantunut vastustusta, mitä johtaa maanviljelysministeri. Mutta yleensä arvellaan lakiehdotuksen tulevan hyväksytyksi parlamentissa.

Neljäkymmentäyhdeksän kaivosmiestä salpautunut palavaan kaivokseen Ohiossa

Taasen kaamea kaivosonnettomuus uhkaa viedä lukuisia uhreja — 88 saatu pelastettua — Yksi saanut surmansa liekeissä

STEUBENVILLE, Ohio, maalisk. 10. — Tänne tiedotetaan, että sata miestä on vielä salpaannuksissa Warner-hiiliyhtiön Wolf Run kaivannossa, kolme ja puoli mailia Amsterdamista. Tulipalo pääsi valloilleen kaivannossa noin kello 2 iltapäivällä tänään. Paikan päälle on kuljetettu paloruiskuja ja muita tulipalojen sammutukseen tarvittavia välineitä täältä, Amsterdamista sekä muista lähiseutukaupungeista, tähän saakka onnistumatta tukahduttamaan riehuvia liekkejä. Kaivannon päällä ovat suuret joukot kaivosmiesten sukulaisia ja tuttavia, jotka odottavat tietoa maan alle salpauntuneista miehistä. Kaivosyhtiön taholta on koetettu vakuuttaa, että mitään vaaraa ei vielä tällä kerralla ole olemassa.

Tiedonantoyhteys kaivantoon on katkennut, sillä telefoonilangat maan alle katkesivat heti palon alettua. Pittsburgista on tänne lähetetty jo pelastusjoukkueita, erikoisilla laitteilla varustettuina, avustamaan kaivantoon salpaantuneiden kaivosmiesten pelastamisessa, joskin heidän asemansa on alati muodostumassa entistä enemmän vaaranalaiseksi, tulen levitessä eri osiin kaivantoa. Pelastusjoukkueet taistelevat kaikin mahdollisin keinoin tulen sammuttamiseksi, sillä ellei se leyiäisikään kaikialla kaivantoon tulee se kuitenkin täyttämään koko kaivannon savulla, joka tukahduttaisi surmanloukkuun joutuneet kaivosmiehet.

Tällaiset kaameat tapaukset ovat muodostumassa päiväjärjestykseen kapitalistisen riistojärjestelmän vallitessa, työläisten joutuessa alati kurjenevien työsuhteitten alaisena työskentelemään, äärimäisen hiestytyksen tehdessä mahdottomaksi turvallisuudesta kaikin mahdollisin keinoin huolehtimisen.

88 SAATU PELASTETTUA — YKSI LÖYDETTY KUOLLEENA

STEUBENVILLE, maalisk. 11. — Viimeisimpien tietojen mukaan on palavasta Wolf Run kaivannosta saatu pelastettua 88 kaivosmiestä. Tähän mennessä on jo yksi mainari löydetty liekkien uhrina henkensä menettäneenä.

Vielä kaivannossa oleviin nähden toiveet saada heidät pelastetuksi elävinä pienenevät.

Sata lasta surmautunut Koreassa

ONNETTOMUUS TAPAHTUI JAPANILAIS-VENÄLÄISEN SODAN MUISTOKSI TOIMEENPANNUISSA JUHLALLISUUKSISSA

FUSAN, Korea, maalisk. 11. — Nafta-räjähdys ja tulipalo hävittivät Chinkain laivastoasemalla olevan luentosalin ja aiheutti ainakin sadan lapsen kuoleman.

Rakennuksessa tiedetään olleen 134 alaluokkien oppilasta. Heitä oli kutusuttu katsomaan jotakin erikoista kuvaa. Onnettomuus tuli keskellä ympäri Japanin toimeenpantujen juhlallisuuksiaa 25 vuotta sitten voittoisasti päättyneen Venäjän ja Japanin välisen sodan muistoksi.

Myöhemmin tulleet tiedot kertovat, että 102 alaluokkalaista, yksi korkeakoululainen ja liikkuvakuva koneen käyttäjä ovat saaneet surmansa.

Suurin osa paloi kuoliaaksi, sillä räjähdyksen jälkeen liekit levisit silmänräpäyksessä läpi rakennuksen.

Vanhus teollisuusmurhan uhrina

Yhä useammat joutuvat teollisuustapaturman uhreiksi

TORONTO, maalisk. 10. — James Gibson, 71 v., kuoli eilen aamulla St. Josephin sairaalassa, saatuaan lauantai-iltana pahoja palohaavoja Willim A. Rogersin hopeamistehtaassa.

Gibson toimi mainitulla laitoksella koneenkäyttäjänä ja palasi lauantai-iltana puhdistamaan höyrypannua. Hän uskoi pannun olevan höyrystä tyhjän ja käänsi välviä, mistä syöksyikin hänen päälleen hirvittävä höyryvirta ja kiehuvaa vettä. Yövahti kuuli vanhuksen hätähuudot ja sairasvaunut toimitettiin heti paikalle. — Gibson oli asunut Torontossa 60 vuotta, ja oli ollut useita vuosia Grand Trunk yhtiöllä koneenkäyttäjänä.

Tämäkin on taasen uusi teollisuusmurha joka on luettava vallitsevan riistöjärjestelmän kontolle.

Intian kansallinen johtaja vangittu

Brittiläiset vanginneet Vallabhai Patelin

LONTOO, Eng., maalisk. 8. — Täällä olevat Intian asioiden harrastajat ovat arvelleet että eilen tapahtuneella Vallabhai Patelin vangitsemisella on suurempi merkitys, kuin jos olisi itse Mahatma Gandhi vangittu. Vallabhai Patel vangittiin eilen Borsadissa, Bombayssa. Täälläkin pidetään Patelia itsenäisyysliikkeen varsinaisena johtajana. Ahmedabadista tulleet teidot kertovat vangitsemisen aiheuttaneen muutoksia Gandhin suunnitelmissa. Verettömän "itsenäisyystaistelun" arvellaan alkavan heti, odottamatta maalisk. 12 päivää, niinkuin oli suunnitelmat. Gandhi oli lausunut toivomuksensa, että tätä vangitsemista sydämellisesti tervehdittäisiin.

Ahmedabad, Intia, maalisk. 8. — Täällä tapahtui tänään yleinen töiden seisahdus Vallabhai Patelin vangitsemisen "juhlimiseksi". Gandhi oli allekirjoittanut määräyksen, missä käskettiin kaikki työt pysäyttää "Gujeratin kruunaamattoman kuninkaan (vangitsemisen juhlimiseksi."

Paljon huumausaineita kaapattu

VANCOUVER, B. C., maalisk. 9. — Tullivirkailijat ja poliisit löysivät täällä viime perjantai-iltana eräästä alakaupungin hotellin huoneesta 64 kannua oopiumia, arvoltaan $10,000, ja vangitsivat kaksi kiinalaista.

Toisesta hotellista löydettiin oopiumia $1,300 arvosta. John Bishop ja A. McDonald vangittiin syytettyinä huumausaineiden myynnistä.

Tuhansiin nousevan työläisjoukon kokoontuessa mielenosoitukselle viime torstaina, maaliskuun 6 päivänä kaupungintalon edustalle Torontossa, hyökkäsivät poliisihurtat työläisjoukkoon ja hajoittivat mielenosoituksen, vangiten yksitoista työläistä. Lukuisia pieksettiin, monien saadessa vammoja. Kuva esittää poliisin mieslukuisesti mukiloivan vangittua työläistä, jota ollaan viemässä pois mielenosoituspaikalta.

Vakavia tulvia Etelä-Afrikassa

KAPKAUPUNKI, Etelä-Afrika, maalisk. 10. — Pohjois-Natalissa levinnyt tulva on katkaissut kaikki Transvaaliin johtavat rautatiet, hävittänyt sillat ja tähän mennessä tiedetään ainakin 11 ihmisen menettäneen henkensä tulvan vuoksi. Little Bushman-joki, mikä nousee suurin, kuohuavin lainein, on särkenyt Esecourtin lähellä suuren sillan, mikä on ollut 40 jalkaa yläpuolella joen penkereiden.

Weenan ja Estvurtin piireissä on satanut monta päivää lakkaamatta. Weenassa tiedetään neljän europalaisen hukkuneen. Virta on vienyt useita taloja pois paikoiltaan. — Ihmishenkien hukan uskotaan olevan paljon suuremman kuin mitä tähän asti tiedetään.

Saskatchewanin luonnonrikkaudet maakunnan kontrollin alaiseksi

OTTAWA, maalisk. 8. — Liittohallituksen ja Saskatchewanin maakuntahallituksen välillä on saatu valmiiksi lopullinen sopimus, koskien luonnonrikkauksien takaisin maakunnalle palauttamista. Molempien hallituksien edustajat kuuluvat olevan tyytyväisiä päätökseen. Kaksi pientä kysymystä on vielä ratkaisematta, vaan nämä on päätetty jättää ylioikeuden ratkaistavaksi. Niin pian kuin ylioikeudelle jätettävät asiat on asetettu lopulliseen muotoonsa, annetaan koko sopimus julkisuuteen.

Sotilasmanöverit vieneet ihmisuhreja

Yksi sai surmansa ja 12 haavoittui laivastomanöverien yhteydessä

NORFOLK, Va., maalisk. 10. — Yhdysvaltain sotalaivaston talvi manöveeri ei mennyt tuhoa tuottamatta. Yksi mies sai surmansa ja 12 loukkaantui kun armeijan lentokoneessa ollut konekivääri rupesi "vahingossa" ampumaan.

Onnettomuuden kerrotaan tapahtuneen jo useita päiviä takaperin mutta jostain syystä siitä ei ole ennemmin annettu tietoa. Manööverit pidettiin Cuban vesistöllä, mutta Cubasta ei ole vieläkään tullut virallista tietoa. Tänne saapuneiden tietojen mukaan onnettomuus tapahtui siksi, kun lentokonetta ohjaava ilmailija ei muistanut sulkea konekiväärin turvallisuushakaa. Hän laski lentokoneensa veteen lähelle risteilijä Concordin perää, jolloin konekivääri alkoi ampumaan. Ennenkuin se saatiin suljettua, oli onnettomuus ennättänyt tapahuta, sillä miehistö oli kokoontunut risteilijän perään katsomaan lentokoneen laskemista.

Öljytyöläisiä surmautunut Rumaniassa

BUCHAREST, Rumania, maalisk. 9. — Bakun lähellä olevalla Salonin öljylähteellä tapahtui eilen räjähdys ja tulipalo, missä sai surmansa 6 työläistä, ja kahdeksan loukkaantui vaarallisesti.

Poliisiterrori ei lannista Toronton työttömiä

TORONTOSSA UUSI MIELENOSOITS HUOMENNA

TORONTO, maalisk. 10. — Huolimatta siitä, että Toronton poliisit hajoittivat viime torstaina niin väkivaltaisella tavalla työttömien mielenosoituskokouksen, ovat työttömät päättäneet järjestää uuden mielenosoituksen ensi keskiviikoksi, kello 11 päivällä. Kokouksen järjestää työttömien yhdistys ja Kommunistinen nuorisoliitto.

Samalla kertaa työttömien yhdistyksen johtokunta painostaa kaupungin kontrollilautakuntaa vaatimuksillaan, jotka ovat $25 viikolta perheellisille miehille, sekä $2 jokaista lasta kohden. Yksinäisille miehille vaaditaan $18 viikolta.

Työttömien yhdistyksen johtajat tulevat vaatimaan James Simpsonin esittämään selvän kantansa nykyiseen työttömyyskysymykseen.

Suuri teräsyhtymä tekeillä Yhdysvalloissa

BETHLEHEM-TERÄSTRUSTI SULAUTUMASSA YOUNGSTOWN TUBE-YHTIÖÖN

NEW YORK, maalisk. 10. — Neuvottelut Bethlehem Steel-korporatsionin ja Youngstown Sheet and Tube-yhtiön yhteenliittämiseksi ovat jo kehittyneet siihen pisteeseen, että suunnitelmat tuon uuden jättiläismäisen biljoonan dollarin pääomalla varustetun trustin muodostamiseksi ovat valmiit esitettäväksi näiden yhtiöiden johtomiesten tarkistettavaksi. Neuvotteluja ovat käyneet jo useamman viikon ajan kummankin yhtymän edustajat.

Jos näiden yhtiöiden yhteenliittäminen onnistuu, tulee tuloksena olemaan yksi maailman suurimpia korporatsioneja, joka kontrolloisi huomattavaa osaa Yhdysvaltain terästeollisuudesta.

Republic-terästrustin kerrotaan myös olevan hankkeissa liittää Youngstown-yhtiö itseensä. Tämä kuvastaa viimeaikaisinta suuntaa kapitalismin kehityksessä, nim. äärimäistä keskittymistä.

Englannin "työväen"-hallitus heikolla pohjalla

LONTOO, Eng., maalisk. 10. — Työväenhallituksen ja liberaalipuolueen välillä uhkaa nyt tulla täydellinen pesäero työttömyyspolitiikan ja liikelamaannuksen vuoksi. Ja tiettyä on, että liberaalien kannatuksesta riippuu nykyisen hallituksen vallassaolo, ja jos liberaalit yhtyvät kannattamaan konservatiiveja koko puolueena, niin työväenhallituksen päivät päättyvät arvattavasti tällä viikolla.

Liberaalien päävirastosta on annettu selostus, että tämän viikon alusta lähtien puolue tulee vastustamaan hallitusta työttömyyspolitiikkansa vuoksi. Ja liberaalit uskovat tämän menetelmänsä kautta saavansa hajaannuksen myöskin itse "työväenpuolueessa."

Valtavat lakkoliikkeet Intiassa järkyttävät Englannin valtaa

20,000 bengalilaista hampputyöläistä lakossa — Union virkailijoita vangittu

CALCUTTA, Intia, maalisk. 10. — Bengalin hampputyöläisten ammattiunion toiminnan tuloksena on kaksikymmentä tuhatta hamppumyllytyöläistä lakkoutunut Titaghurin alueella. Suuri enemmistö hamppumyllyistä on kokonaan seisomassa ja loput ainoastaan osittaisesti toimivat. Ammattiunion sihteeri ja puheenjohtaja ovat pidätetyt brittiläisten viranomaisten toimesta ja asetettu syytteeseen rikoslain alaisena. Lukuisia yhteenottoja on nyt jo sattunut viranomaisten ja lakkolaisten kesken.

Empire-kutomoilla myös on ollut lakkoutumiselle suotuisa mieliala n. 2,000 työläisen liittyessä lakkoon. Poliisi on hajoittanut kaikki kokoukset ja muut joukkoliikkehtimiset.

Gandhi valmistautuu tottelemattomuusryntäykseensä

Kansallinen johtaja Mahatma Gandhi on myös ajamassa hankkeitansa edelleen, valmistautuen kansalliseen "verettömään itsenäisyyssotaan", joka tullaan suorittamaan jonkinlaisena tottelemattomuusryntäyksenä brittiläistä virkakoneistoa kohtaan. Siitä huolimatta, että tämä ei lainkaan ole vähimmässäkään määrin vallankumouksellinen liike, ei brittiläinen yliherruus sitäkään nähtävästi tule sallimaan. Tähän mennessä on jo Gandhin luutnantin Patelin vangitsemisen lisäksi vangittu Calcuttan ylipormestari J. M. Sengupta ja asetettu hänet syytteeseen "kapinallisuuteen" kiihoittamisesta.

Intian köyhälistön vallankumouksellinen liikehtiminen uhkaa brittiläisen imperialismin ylherruutta

Taasen puhjenneet lakkotapaukset, jolloin äärettömän riiston alaisena olleet työläiset ovat olosuhteittensa pakoituksesta lähteneet taistelun tielle, ovat perin ukhaavana merkkinä brittiläisen imperialismin tulevaisuudelle Intiassa. Samaan aikaan kuin Gandhi "verettömine sotineen" on hämäämässä työläisten taistelupyrkimyksiä, ovat intialaiset perusjoukot nousemassa militanttisempaan taisteluun kapitalistista sortoa vastaan. Intian sorretujen massojen nouseminen vallankumoukselliseen taisteluun brittiläistä imperialismia ja sen kätyreitä vastaan tulee syvästi järkyttämään brittiläistä maailmanvaltaa ja nähdessään tämän edessään ovat hallinnolliset piirit Lontoossa vakavasti huolissaan tilanteen johdosta.

Uskontovastainen työ edistyy Neuvostoliitossa

NEUVOSTOHALLITUS TARMOKKAASTI PYRKII HEIKENTÄMÄÄN KIRKKOJEN JALANSIJAA

LONTOO, Englanti, maalisk. 10. — Täkäläiseltäkin taholta on myönnettävä, että Neuvotsohallitus on onnistuneesti suorittamassa uskonnon vastaista työtä, uskonnon ja kirkkojen jatkuvasti joutuessa supistetummassa tilassa toimimaan, yleensä kansakerrosten tullessa näkemään uskonnon narrimaisuuden ja kätyriaseman kapitalistisen luokan hyväksi.

Tänään oli sama kysymys Englannin parlamentin alahuoneen käsiteltävänä, hallituksen julaistessa erikoisen asiakirjan, johon m.m. sisältyi käännös Neuvostohallituksen julistuksesta, jolla rajoitetaan uskonnollisten järjestöjen toiminta-alaa. Tämän julistuksen mukaisesti on kaikkien uskonnollisten yhdistysten registeröitävä itsensä ja vasta sen jälkeen voivat ryhtyä toimintaan.

Millekään uskonnolliselle yhdistykselle ei tulla myötämään muuta kuin yksi rakennus jumalanpalveluksia varten. Uskonnollinen opetus oppilaitoksissa on ehdottomasti kiellettý.

Neuvostoliitossa tälläkin kertaa on lukuisia kirkkokuntien agentteja ulkomailta lähetettyinä, joilla on käytettävänään varoja, y.m. "käännytys" työn suorittamiseksi Neuvostoliiton työväestön keskuudessa. Tässä he eivät kuitenkaan saa jalansijaa, Neuvostoliiton työläisten ja talonpoikain tullessa jatkuvasti huomaamaan uskonnon vaikutuksen ja työväenluokan asialle petoksellisen osan. Juuri tämän vuoksi maailman imperialistit nostattavatkin kauhunhuutonsa Neuvostoliitossa tapahtuvien "uskonvainojen" johdosta, joita käytetään mielialan lietsomiseksi Neuvostoliittoa vastaan.

Hajaannus Britannian porvaripuolueissa

Rothermeren ryhmä asettuu jyrkästi vastustamaan suhteita Neuvostoliittoon

LONTOO, maalisk. 10. — Loordi Beaverbrook on luvannut perääntyä koko uuden Yhdistyneen valtakunnan puolueen perustamispuuhasta, koska konservatiivien johtaja, Stanley Baldwin on luvannut työskennellä tämän puolueen politiikan mukaisesti, saada kiinteämpi suhde Englannin ja Dominioiden välille, mitä tarkoitusta varten uusi puolue piti perustettaman.

Mutta loordi Rothermere on selittänyt omasta puolestaan olevansa vielä taipumaton, sillä vielä on neljä sellaista pykälää, joihin Baldwinin olisi taivuttava, nimittäin:

1)) Pikaisesti asetettava korkeat tullit kaikille maahan tuotaville tehdastuotteille.

2) Armoton säästäväisyys yleisissä menoissa.

3) Ei yhtään enempää myönnytteitä Neuvostoliiton kanssa.

Loordi Rothermere on vakuuttanut uuden puolueen jäsenten taistelevan innokkaasti näiden edellämainittujen asioiden toteuttamisen puolesta.

Kun loordi Beaverbrookille näytettiin yllämainittu selotsus, niin hänen sanotaan vakuuttavan näiden poikkeavan kokonaan pois puolueen alkuperäisestä ohjelmasta vaan hän on maininnut, että Rothermere saa laatia puolueelleen mielensä mukaiset säämöt ja ohjelman. Beaverbrookin puolueen taholta on ilmoitettu että kaikki lahjotukset tullaan palauttamaan takaisin.

Lentävät "taxit" Saksassa

BERLIINI, maalisk. 9. — Saksalainen Lufthansa yhtiö on päättänyt järjestää koko maata käsittävän ilmailu-taxiliikenteen, minkä käytettävänä tulee olemaan 150 lentokonetta. Lentokoneet kuljettavat 25 sentin kilometrimaksulla matkustajia joka paikkaan Saksassa, missä vain on ilmailuasema.

Kapinaliike nousee Hedjazissa jälleen

Brittiläinen imperialismi pönkittää kätyreitään vallankumousliikettä vastaan

JEDDAH, Hedjaz, maalisk. — Täälläkin valmistaudutaan sotaa varten. Arabialaisten kuningas Ibn Saud kokoaa joukkojaan lopullisesti lyödäkseen kapinalliset. Kapinoivia heimoja johtaa kuninkaan vanha liittolainen Feisal el Dawish, joka on ollut kuninkaan vaivana jo monta kuukautta. Kapinalliset ovat ryöstäneet Wahabin kuninkaan liikelaitoksia ja kuninkaan erikoisia oikeuksia. Kuningas kuuluu olevan erittäin ahne liikemies, joka ei niin vaan luovu etuisuuksistaan.

Vaikka kuningas on lähettänyt kolme eri kertaa kenraalejaan tappamaan tämän vihollisjohtajan pois tieltään, niin johtaja on aina vain hengissä. Viimeisten päivien aikana on kuningas erottanut saksalaisia ilmailijoita pois armeijastaan ja asettanut niiden tilalle brittiläisiä, joita hän on erikoisesti tilannut Englannista.

Hedjazin kuningas on yksi niitä kätyreitä, joita brittiläinen imperialismi käyttää orjuuttaakseen siirtolaispuolisiirtokansoja.

Taasen tynnyrillä alas Niagaraa

NIAGARA FALLS, Ont., maalisk. 10. — "Red" Hill, tunnettu jokimies, ilmoitti täällä aikovansa laskea terästynnyrissä ylä- sekä alaputouksesta toukokuun 30 päivänä. Tynnyri on tehty New Brunswickista tuodusta isosta meriviltasta, ja on 7 jalkaa 6 tuumaa pitkä, ja 4 jalkaa 2 tuumaa paksu. Hill on selittänyt menevänsä tynnyriin jo ylhäällä joessa, ja sen jälkeen kun tynnyri on laitettu hyvin kiinni, hän laskeutuu alas hevosenkenkäputouksesta, sekä läpi alaputouksien. Mies on ennenkin ollut tällaisissa käyttelyissä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Liikkeenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50 palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haetaan tietoja ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Jokavuotinen ilmiö

Dominion hallituksen toimesta perustettu tullilautakunta käsittelee säännöllisesti tullien koroitusta tahi alentamista koskevia kysymyksiä, ottaen vastaan ulkoa tehdyt esitykset seuraavan vuoden tullitariffiin liitettävistä lisäyksistä tahi muutoksista. Joka vuonna kilvoittelevat työnantajat lisäetuisuuksien saavuttamisesta. Puhutaan tämän tahi tuon teollisuuden tarvitsemasta "suojeluksesta", ankarasta ulkomaisesta kilpailusta j.n.e.

Canadan kutomokapitalistit ovat erikoisesti innolla ajaneet kangas- ja muiden kutomotuotteiden tullien ylentämistä. Jo nyt on tulli monilta tuotteilta aina 25—35 prosenttia. Samalla valittavat kutomoherrat kärsivänsä englantilaisille myönnettyjen tullietuuksien takia, vaatien suojelusta brittiläisiltä kilpailulta.

Tulleilla on kahdenlainen tehtävä. Ne muodostavat huomattavan tulolähteen hallitukselle sekä välillisesti työnantajille, jotka voivat panna omiin taskuihinsa tullien aiheuttaman hintojen eroituksen. Tullien seurauksena olevat hintojen koroitukset tietenkin tulevat suoranaisesti kuluttajien maksettaviksi.

Jotkut kutomoteollisuuden työnantajaryhmät ovat vaatineet tullien koroittamista aina 50 prosenttiin saakka, väittäen etteivät jaksa pitää teollisuuksiaan käynnissä. Toisaalta tiedetään, että palkat ja työolot kutomoteollisuudessa ovat mitä viheliäisimmät. Vaikka kutomotyöläiset Canadassa ovat ylimalkaan järjestymättömiä, ovat ne useissa tapauksissa lähteneet lakkoon olojensa jatkuvaa kiristystä vastaan. Sellaisia lakkoja on m.m. ollut Hamiltonissa, Torontossa y.m.

Selvää on että canadalainen kutomoteollisuus, jonka täytyy tuottaa raaka-aineensa ja koneistonsa ulkomailta, ei kykene millään muulla tavalla kilpailemaan esim. raaka-ainelähteillä sijaitsevaa Yhdysvaltain etelävaltioiden kutomoteollisuutta vastaan, kuin kiristämällä työläisiltä, useimmiten huonopalkkaisilta naisilta, [illegible] paljon [illegible] teollisuuden [illegible] "suojelemista".

Työläiset taistelevat kapitalistivaltion tullipolitiikkaa vastaan sen kaikissa muodoissa. Niin kauan kun teollisuuden kontrolli ja hallitusvalta ovat riistoluokan käsissä, merkitsee "tullisuojelus" ainoastaan yksien työnantajaryhmien riistoetujen suojelemista työväenluokan kustannuksella.

Yhteiskunnallinen fascismi Yhdysvalloissa

Nähtyään miten kommunistinen työväestön toimintaryhmä kokoontumis- ja puheoikeutta vastaan Torontossa, on moni työläinen torjunut luotaan sen ajatuksen, että kysymyksessä on fascistinen ilmiö, joka säännöllisesti esiintyy siellä missä luokkataistelu kärjistyy. Moni on sitävastoin taipuvainen uskomaan — varsinkin luettuaan liberaaliporvariston lehtien kirjoituksia kansanvallasta — että tällaiset virkavallan riehumiset olisivat satunnaisia poikkeuksia "kansanvaltaisissa" oloissa.

Yhdysvalloissa on jo useamman vuoden aikana saatu kouraantuntuvia kokemuksia porvariston turvautumisesta fascistiseen terroriin taistellessaan vasemmistolaisen työväenliikkeen leviämistä vastaan. Sacco-Vanzettijuttu, Mooneyn ja Billingsin juttu, Gastoniajuttu, hurttaterrorin riehunta työläisten mielenosoituksissa ja lakkotaisteluissa ja lukemattomat muut tapaukset todistavat kapitalismin heittävän käytännössä hiiteen kansanvaltaisen kuorensa kun tämä ei enää vastaa sen luokkaherruuden säilyttämispyyteitä.

Työläiset saavat tällöin vastaansa riistäjäluokan avoimen väkivallan ja lisäksi tämän luokan kanssa liittoutuneitten työväen petturien vastustuksen, jotka yhdistyvät yhdeksi rintamaksi työväenluokan vihollisten kanssa, avustaen porvaristoa työväen oikeuksien kuristamisessa ja etujen polkemisessa. Valaiseva esimerkki on Amerikan työväenliiton (A. F. L) politiikka. Kuten tiedetään, asettuivat A. F. L:n johtajat avoimesti kannattamaan amerikkalaisen imperialismin suunnitelmaa viidentoista risteilijän rakentamiseksi. He avoimesti vastustavat työttömien järjestämistä sekä työttömyysmielenosoitusten pitämistä. Ne tulivat etelävaltioihin muka "järjestämään" kutomotyöläisiä — kommunismia vastaan. He ovat avoimesti tapelleet Neuvostoliiton tunnustamista vastaan.

A. F. L:n varapresidentti Matthew Woll on muuan tyypillisimpiä sosialifascisteja. Tämä "työväen johtaja" niitti omalaatuista kuuluisuutta joku aika takaperin kirjoittamalla fascistisen kirjelmän, jossa ilmoitti "järjestyneen työväen" vastustavan Neuvostoliiton tunnustamista. Nyt tämä rahasta itsensä imperialisteille myynyt kelju on jälleen tehnyt uuden lakeijapalveluksen, lähettämällä kaikille kongressin jäsenille sekä 500:ssa kaupungissa sijaitsevalle kaupalliselle järjestölle kirjeen, provosoiden vihaa Neuvostohallitusta vastaan, syyttäen sitä äskeisistä työttömyysmielenosoituksista. Tällaiset roistot sangen mielellään syyttäisivät bolshevikihallitusta Yhdysvaltain työttömyydestäkin. Wollin ja hänen hengenheimolaistensa esiintyminen on selvästi yhteiskunnallisen fascismin ilmauksia.

Yhteiskunnallisen elämän kaikilla aloilla on havaittavissa samanlaisia ilmauksia. Tuskin muuna kuin sosialifascistisen psykologian tuloksena voidaan pitää Los Angelesin kaupungin koululautakunnan taantumuksellista päätöstä, että korkeakoulun päästötodistukseen lisätään kohta, josta ilmenee, että oppilas on kansalaismieleltään "nuhteeton". Koulujen superintendentti Bouelle selittää, että tällä saadaan taattua sitä, ettei kukaan oppilas, joka omaa radikaalisia käsityksiä, voi saada diplomaa.

Kommunistisen työväenliikkeen on kaikissa maissa otettava vakavasti huomioon, että sen täytyy kumouksellisessa taistelussaan varustautua torjumaan sosialifascismin hyökkäykset.

"Proletariaatin diktatuuri on *proletariaatin luokkataistelun jatkamista uusissa oloissa*. Proletariaatin diktatuuri on tiukkaa taistelua, veristä ja verettömää, väkivaltaista ja rauhallista, sotaista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinnäistapoja vastaan, ulkoisia kapitalistisia vihollisia vastaan, riistäjäluokkien jätteitä vastaan maan rajojen sisäpuolella, uuden porvariston ituja vastaan, joita syntyy vielä syrjäyttämättömän tavaratuotannon pohjalla." — Kommunistisen Internationalen ohjelmasta.

Yhteisviljelyksen edistyminen Neuvostoliitossa

Porvarilehdissä on annettu vääristeltyjä lausuntoja Neuvostoliiton maataloudellisesta tilanteesta. On väitetty, että koko Neuvostoliiton olemassaolo olisi tullut uhatuksi nykyisen suunnattoman farmien kollektivisoimishankkeen kautta. Vahingoniloisesti selitetään miten varakkaammat farmarit, kulakit, saboteeraavat kollektiivien muodostamista hävittämällä karjaa ja tuhoomalla viljaa.

Myöskin on väärin tulkittu erästä äskeistä Stalinin lausuntoa, jossa varoitetaan menetelmistä kollektivisoimiseen nähden sekä vahingollisesta kiihkosta näiden suunnitelmien toimeenpanemisessa. Stalin vastoin kapitalistilehtien uskotteluja osoittaa, että maatalouden kollektivisoiminen on jättiläisaskelin edistynyt. Jo nyt on 50 prosenttia maista saatettu yhteisviljelysuunnitelmien alaisiksi ja 3,500,000 tonnia puhdistettua siemenviljaa eli 90 prosenttia siementarpeesta varattu kollektiivisille farmeille.

"New York Timesin" kirjeenvaihtaja Duranty selittää, että tätä saavutusta vielä kolme viikkoa sitten olisi pidetty mahdottomana. Stalin on osoittanut, että kollektivisoimisessa on kuljettava eteenpäin johdonmukaisesti aste asteelta, huomioon ottaen kaikki aikanaan esiintyvät vaikeudet ja käytännön asettamat vaatimukset.

Neuvostoliiton kansankomisaarien neuvoston toimeenpanevan komitean puheenjohtaja Kalinin, joka lukeutuu Neuvostovaltion talonpoikaisjohtajiin, on lausunut, että kun maiden kollektivisoiminen on toteutettu, ja Neuvostomaan miljoonat talonpoikaistaloudet on yhdistetty tehokkaan yhteisviljelyksen alaiseksi nykyisen taloudellisesti takapajuisen pienviljelyksen asemasta, silloin ei mikään mahti maailmassa voi kukistaa neuvostovaltiota.

Tätä suunnatonta tehtävää pitää Kalinin alkuna todelliselle kommunismille. Neuvostoliitossa on juuri alettu luoda ihminen kokonaan uudestaan. Todelliseen kommunismiin ja tasa-arvoisuuteen, jonka vallitessa kukin työskentelee kykyjensä mukaan, saaden yhteiskunnalta tarvikkeita tarpeensa mukaan, ei ole vielä päästy, mutta sitä kohti pyritään. Kommunismin vallitessa tekee ihminen työtä tietoisesti ja uukollisesti. Ihmistä, joka vieroksuu työtä, tullaan pitämään henkisesti epänormaalina.

Neuvostoliitto rakentaa parhaillaan traktoritehtaita, maanviljelyskalustotehtaita ja muita maataloutta edistäviä teollisuuslaitoksia. Ulkomailta tuotetaan koneistoja, traktoreita, leikkuu-puimakoneita, kylvökoneita, riviauroja y.m. sitä mukaa kuin voidaan sovelluttaa niitä uusilla suurtiloilla. Kymmenet miljoonat talonpojat saatetaan perehtymään uusiin tehokkaisiin viljelystapoihin. Kollektivisoiminen ei tietenkään merkitse sitä että kaikki kädenkäänteessä viimeistä sianporsasta ja kanaa myöten kollektivisoidaan. Alussa riittää, kun suunnattomilla viljanviljelysalueilla saatetaan viljelyksen pääalat yhteisviljelykseen. Jo tällä tulee olemaan mullistava vaikutus.

Ottawalainen "Ottawa Evening Citizen"-lehti kirjoittaa Neuvostoliiton maatalouspolitiikan johdosta, että vuoden 1917 jälkeen on epäluotettavien tietojen johdosta tämän tästä ennustettu neuvostojärjestelmän kukistumista. Kun näin kauan on turhaan odotettu Neuvostohallituksen kaatumista, ilmence sopiva aika harkita, mitä seuraa sitten, kun Venäjä palaa takaisin vehnävientiliikkeeseen. Lehti varoittaa [illegible] "venäläisen kilpailun" [illegible] kilpailua voida vastustaa [illegible] Canadassa. Sitä voidaan eräkä vastustaa — sanoo lehti — vähentämällä tuotantokustannuksia maaseudulla, parantamalla tekniikkaa ja työmenetelmiä.

Mutta tässä esiintyykin eroavaisuus Neuvostovaltion ja kapitalistimaiden maatalouden välillä. Kapitalistimaissa johtaa "tuotantokustannusten alentaminen", s.o. koneistojen parantamiset y.m. tuotannon "järkiperäistyttämistoimenpiteet" työväenluokan yleisten elinehtojen huonontamiseen, ja työttömyyteen, eli juuri siihen, mista yllämainittu lehti varoittaa. Neuvostoliitossa sensijaan seuraa jokaista teknillistä parannusta työläisten elinehtojen parantuminen ja yleisen hyvinvoinnin lisääntyminen, mikä johtuu siitä, että tuotantoa harjoitetaan yhteiskunnan tarpeita eikä kapitalistiluokan voittoja varten.

Karl Marx, kirjoittaessaan Pariisin kommuunista, sanoo: "Sen todellinen salaisuus oli tämä: Se oli oleellisesti työväenluokan hallitus, tuottavan luokan anastavaa luokkaa vastaan käymän taistelun tuote, viimein havaittu valtiollinen muoto työväen taloudellisen vapauttamisen suorittamiseksi. Ilman tätä viimeistä ehtoa olisi kommuuni ollut mahdottomuus, harhakuva vain. Tuottajan valtiollinen valta ei voi sopia yhteen hänen yhteiskunnallisen orjuutensa säilymisen kanssa. Kommuunin oli siis oltava sinä vipusimena, joka kitki pois ne taloudelliset perustukset, joille luokkien olemassaolo ja siis luokkavalta perustui. Työväestön ollessa vapautettuna tulee jokaisesta henkilöstä työläinen ja tuottava työ lakkaa olemasta luokkailmiö."

* * *

"Kaikkien vanhojen yhteiskuntien historia on sisältänyt luokkavastakohtien kehitystä, vastakohtien, jotka ovat saaneet eri muotoja eri aikakausina. Mutta mikä muoto niillä on ollutkin, yksi seikka on yhteinen kaikille menneille ajoille, nimittäin: yksi osa yhteiskuntaa on riistänyt toista. Eipä ihme, että entisaikojen yhteiskunnallinen tietoisuus, huolimatta kaikesta siitä moninaisuudesta ja vaihtelevaisuudesta, jota se osoittaa, liikkuu varmojen yhteisten muotojen ja yleisten aatteiden rajain sisällä, jotka eivät voi kokonaan hävitä ennen kuin luokkavastakohdat ovat kokonaan hävinneet."

Karl Marx: "Kommunistinen manifesti"

TYÖVÄEN URHEILU

Työväen urheilulehden Canadan-numero

Kuten äsken julkaistusta Canadan suom. urheiluliiton toimikunnan kehoituksesta käy selville, on Työväen Urheilulehden taholta kehoitettu ryhtymään täällä toimenpiteisiin erikoisen Canadan numeron aikaansaamiseksi Työväen Urheilulehden Juhannusnumeron yhteydessä.

Allekirjoittaneella oli tilaisuus muutama kuukausi sitten käydä urheilutoveriemme puheilla Työväen Urheilulehden toimistossa ja siellä oli alustavasti puhetta mainitun erikoisnumeron aikaansaamisesta. Sikäläiset toverit olivat erittäin kiinnostuneita asian suhteen ja erikoisesti seuraavat mielenkiinnolla seuraavansa urheiluliikkeen kehitystä täällä Canadassa. Samalla heillä oli toivomuksena, että saataisiin entistä kiinteämpi yhteistyö aikaan molempien maiden välillä työväen urheiluliikkeen piiriin kuuluvien asioiden suhteen ja tässä mielessä he ehdottivat mainitun erikoisnumeron julkaisemista. Lisäksi he ilmaisivat, etteivät ainoastaan he siellä lehden toimistossa ole kiinnostuneita Canadan suomalaisten urheiluharratuksiin, mutta sitä ollaan kaikkialla maassa. Onhan Canadassa niin paljon äsken tulleita siirtolaisia, joiden omaiset ja ystävät siellä "vanhassa maassa" tahtoisivat seurata poikien ja tyttöjen rehkimistä vieraassa maassa muidenkin tiedotusvälineiden kautta kuin kirjeenvaihdolla. Tällaisena yleisvälineenä canadalaisten työläisurheilijain toiminnan tunnetuksitekemisessä on Työväen Urheilulehti paikallaan.

Tämän huomioonottaen toivoivat toverit siellä, että Työväen Urheilulehti pidettäisiin täällä Canadassa viestin kuljettajana uuden ja vanhan mantereen välillä, ja että jokainen toveri täällä Canadassa toimisi siihen suuntaan, että lehteä leviäisi mahdollisimman suuressa määrin siirtolaistyöläisten keskuuteen. Tyytyväisiä he olivat tähänastiseen toimintaamme, mutta parantamisen varaa vielä kehuivat olevan.

Nyt kun liittomme toimikunta on ottanut erikoisnumero-asian virallisesti ajaakseen onnelliseen päätökseen, olisi jokaisella paikkakunnalla alettava kiireesti toimiin sen onnistumiseksi. Onnistuminen ei saisi rajoittua ainoastaan sen sisällön onnistumiseen, mutta olisi vakava huomio kiinnitettävä, kuten liiton toimikunta jo kirjelmässään mainitsi, tämän erikoisnumeron mitä tarmokkaampaan levittämiseen ja siihen ilmoituksien hankkimiseen. Tämän numeron avulla me voimme tehdä toimintaamme tunnetuksi laajojen joukkojen keskuudessa tässä maassa, samoin kuin sen kautta suomalaiset toverit "kotimaassa" huolehtivat, että toimintamme tulee entistä tunnetummaksi siellä. Meidän on siis tehtävä ikäänkuin vastapalvelus Suomen tovereille, hankkimalla numerolle täällä hyvän menekin ja paljon ilmoituksia, siten tukien heitä taloudellisesti.

Sisältöön nähden oli liiton toimikunnan kirjelmässä jo kokolailla tarkat suuntaviivat, joten siihen seikkaan ei tässä tarvinne kajota. Tämä onkin vain tarkoitettu kuin eräänlaiseksi jälkihuomautukseksi mainitulle kirjelmälle asian tärkeydestä.

Työhön siis, toverit, erikoisnumeromme hyväksi! — P.

Toronton uutisia

Ensi lauantaina maalisk. 15 p. kello 8.15 menee osaston näyttämöllä kaunis saaristolaiselämää kuvaava kappale "Nuori luotsi". Kappale kuvaa saaristolaisten raskasta kamppailua elämästä sekä luotsien vaikeaa ammattia luotsatessaan laivoja myrskyisellä merellä. En lähde erityisesti kappaleen juonta selostamaan, koska kappale on vanhempia kappaleita joten se on useammalle jo tunnettu. Sanon vaan että kappale on kaunis. Siinä saadaan nähdä saaristolaisten pienet ilot ja surut. Heidän rakkausseikkailunsa, joka kuitenkin päättyy nuoren luotsin surulliseen loppuun, jonka saatte nähdä kun tulette haalille.

Kappale on kyllä täällä näytetty kerran ennen, vaan siitä on jo toistakymmentä vuotta, joten sitä kyllä voi jo tulla katsomaan vanhemmatkin torontolaiset. Ja sitten täällä on myöhemmin Suomesta tulleita, jotka voi tulla katselemaan sitä kuinka se täällä voidaan esittää, joten toivotaan että katsoma täyttyy ensi lauantaina viimeistä tilaa myöten. Siis kaikki haalille 15 p. maalisk. klo 8.15. — Holk.

Eri paikkakunnilta

Burritt, Ont.

Seudullamme vallitsevan alkoholipaheen johdosta pyydän lausua jotakin sanoja. Ensinnäkin on huomattava se seikka, että tällekin paheelle on löydettävissä perusteensa yhteiskunnallisista olosuhteista, kapitalistisen järjestelmän voittoperusteista, ilmenipä tämäkin pahe millaisessa muodossa tahansa. Kun jokin liike tuottaa voittoa sen harjoittajille laskettuna sadoissa presenteissa, niin ei löydy lakia, joka sellaisen liikkeen voisi nujertaa; ainoastaan vankilat voidaan sen uhreilla sulloa täyteen. Lakien laadinnalla, joka on tarkoitettu tuollaisen liikkeen nujertamiseksi, ei löydy pohjaa. Jos toinen joutuu kiipeliin, niin kymmenen on ottamassa hänen tilansa, siksi että se takaa edes hetkeksi elämän mahdollisuudet. Meillä on läheisestä menneisyydestä Canadassakin saatavissa todistuksia. Meillä oli täällä voimassa täydellinen kieltolaki. Oliko Canada kuiva? Ei ollut. Alkohooli saastutti suuressa mittakaavassa kaikkia kansankerroksia. Ennen kieltolakia oli kapakat ja myymälät rajoitettu erikoisiin laillistettuihin liikkeisiin ja ne uhrit, jotka tuolla kuluttivat aikansa, rahansa ja terveytensä tullvat toisten ihmisten ylenkatseen esineeksi ja he rajoittuivat omaan alhaiseen piiriinsä. Mutta kun saimme kieltolain, silloin väkijuomaliike alkoi tuottamaan huimaavia voittoja. Monet siistit paheet muuttuivat viinatehtailijoiksi ja koulit kapakoiksi, yleinen rappeutuneisuus kohotti kaikkialla päätänsä. Moraalisaarnat kaikuivat kuuroille korville. Ihmiset katseli tilannetta siltä kannalta, kuin salakapakoitsijat, että ellen minä, tahi tuo toinen harjoita tätä liikettä, niin kyllä sitä harjoittaa jokin toinen. Tällainen tilanne johti vihdoin siihen, että valtion täytyi ottaa väkijuomakontrolli käsiinsä, kumoamalla osittaisesti kieltolaki, joka kumminkin jätti vieläkin aukkoja koiratorpan runnareille. Siis nämä seikat todistaa, että tätäkään pahetta ei voida tyyten hävittää ennenkuin yhteiskunnalliset olosuhteet on saatu luotua sellaisiksi ettei kenenkkän ihmisen ole tarpeellista olemassaolonsa taistelussa valita elämänsä ylläpitämiseksi kaikista alhaisempia elämisen ehtoja.

Ninpä vieläkin koiratorppia runnaavat piskit voivat meille oikein toveruusnaamarin takaa sanoa, että joo jos en minä runnaa, niin ehkä joku toinen runnaa, joka ei edes ole meille sympaattinenkaan, tällä tarkoittaen sitä, että koska minä käytän toverinaamaria, niin olisi luonnollista, että toisen toverin on vedettävä nahkaansa tarjoamiani myrkkyjä toveruuden vuoksi. Voittekö kuvitella häikäilemättömämpää menettelyä. Jos nyt tahdottaisiin täyttää tuollaiset vaatimukset, mihin se johtaisi? Eikö se johtaisi siihen, että seuraelämämme pitäisi muuttaa kapakkaelämäksi. Haaleistamme tehdä kapakoita j.n.e. Siis polkea kaikki inhimillisen siveyden alkeet jalkojemme alle, kasvattaa nuoriso porttolain ja kapakoitten varsinaisiksi asukkaiksi, sensijaan, kun haalimme on rakennettu juuri taisteluoppien kouluiksi kaikenlaisia paheita vastaan; mutta ennen kaikkea niillä on tarkoitus opettaa ihmiset tuntemaan yhteiskunnallisia oloja siinä määrin, että jokainen tulisi näkemään mistä pintailmiöinä kaikenlaiset rikokset saavat alkunsa, että ne juuri pohjautuu kapitalistisen järjestelmän perusteille ja millä tavalla ne on korjattavissa ja että sitä korjausta ei pysty suorittamaan muut kuin juuri selväjärkinen työväenluokka vallankumouksen kautta.

Koska yllä kerrotut paheet on saaneet tälläkin paikkakunnalla siksi laajan mitan, että se suorastaan uhkaa hukuttaa myrkkyvirtojen tulvaan kaiken toimintamme, karkoittamalla toimintapiiristämme kannattajat sivuun, luoden innokkaimpaankin luokkatoveriin lamaannuksen ja koska haalitoimintamme kärsii juuri heikäläisten mellastuksista, niin senpävuoksi juuri osastomme onkin ollut pakoitettu ryhtymään ankarampiin toimenpiteisiin. Saatte olla myöskin varmat, että ellei teille muuten järkeä saada niin paljoa edes että osaatte esiintyä yleisellä paikalla selvin päin ja harjoittamatta likaista ammattianne, niin siinä tapauksessa olemme pakoitetut käyttämään Canadan virkanyrkkien apua, olkoon sen käyttö teille niin katkera pala kuin onkin. — Niks, Naks.

Elspeth, Alta.

Eri toimintaosastomme (Komm. puolueen, suom. järjestön, nuorison ja naisten) ovat olleet näinä vuoden alkukuukausina säännöllisessä toiminnassa. On ollut jo useampia ohjelma- ja keskustelukokouksia ja on päätetty pitää edelleen keskustelukokoukset jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntai-iltana johon on tilaisuus jokaisen saapua. Olisi toivottavaa että jokainen osaston ja ei osaston jäsen käyttäisi tätä tilaisuutta hyväkseen.

Sairaita on paikkakuntamme asukasten joukossa Herman Talso ja Mary Voima. Kumpikin sairaus on vakavaa laatua, joten ainakaan pikaisesta parantumisesta ei ole toivoa.

Farmarit on menettäneet viimeisenkin toivonsa. Nyt on maanviljelijät taasen tykkänään toivottomassa asemassa. Viime vuotisen pienen sadon suhteen oli paljon huolta, vaan kumminkin uskottiin että viljasta saadaan parempi hinta mitä ennen on saatu. Nyt tiedetään että Canadan viljaa ei haluta maailman viljamarkkinoilla sentähden kun siitä tahdotaan enempi hintaa kuin mitä Argentinan vilja maksaa. Mutta vaikka Canada myisi viljansa vielä halvemmalla kuin muut maat myy, niin sittenkään meidän viljaa ei haluta viedä ulkomaille ainakaan vielä. Pankkien ja hallituksen apu, jota ne muka on antavinaan että viljaa voidaan pidättää, on vain farmarien silmäin eteen verhon vetämistä. Jokainen voi vähänkin ottaa katsastaakseen käsittää että Canadasta ei tahdotakaan viedä viljaa pois. Koko maailman imperialistiset voimat suunnittelee hyökkäystä ensinnä Neuvostoliittoon, vaan kun on epätietoista kuinka sillä retkellä onnistuisivat niin täytyy jättää viljaa Canadaan siltä varalta että jos ne sieltä Europasta Pohjois-Amerikan kultalaan rupeaa pakkaamaan ja hätyyttämään meidän hyvinvointia, niin ei ole aikaa kasvatella vehnää. Näin ollen vilja tarvitaan täällä Canadassa. Ja mitä tulee farmareihin, niin porvarit tietää että kyllä ne pojat kärsii nykyisenkin yltsauksen, koska ne ovat, jo lukemattomat kärsimykset ennenkin kestäneet... Näin minä arvelen asian olevan.

Meidän täytyy jo huonoimmillakin silmillä nähdä että riistäjäluokka ei säästä meidän taloudellisiakaan järjestöjä vaikka ne kuinka käsi kädessä porvarien kanssa käyvät, silloin kun porvarien edut niin vaatii. Ei tule kysymykseenkään mitä sanoo esim. farmarit. Tämä kaikki näyttää meille että mitkään pikkuparannukset ja niiden päälle luottaminen ei auta köyhiä pienmaanviljelijöitä, vaan niiden täytyy olla mukana Kolmannen kansainvälisen linjalla, olla taistelemassa sen joukon mukana joka on järjestetty vain työtätekevistä joukoista.

Kuoli entinen osastomme jäsen Frank Nikkola täällä veljensä luona farmilla t.k. 2 p:nä mainarien keuhkotautiin, joka oli pitänyt Fränkkiä huonovoitisena jo pitemmän aikaa. Nikkola on syntynyt ja kasvanut Ilmajoella, muuttanut tänne Albertaan Montanasta 20 vuotta sitten. Oli paljon pidetty mies kaikilta jotka hänen tunsivat. Fränkki oli yksi niistä tuhansista jotka saavat kuparimyrkytyksen keuhkoihinsa Butten kuparikaivoksissa. — M. J. Harju.

Lucky Lake, Sask.

Kyllä se pohjolan halliparta on muistanut nipistellä nenää ja varpaita oikein armotta alkutalvesta. Helmikuu oli sievää, lumikin suli vähiin, jotkut jo ajelee kaaroilla että hurisee, vaikka huononlainen se on vielä keli.

Farmarit ne alkavat olla jo hyvin kapinallisella tuulella kun ei se wheat pooli ole vieläkään maksanut sitä 1928 vuoden viimeistä maksua jota ne ovat odotelleet useampia kuukausia. Voi olla mahdollista että eivät tule saamaankaan mitään, sillä kyllähän pankkiirit ja suur-viljakeinottelijat tekee mitä itse haluaa farmarien kanssa; miljoonien omistaja kai se on sekin mies joka wheat poolin alkuun järjesti. Mutta toivossa on hyvä elää vaikka ei mitään saisikaan, sillä onhan ne farmarit täälläkin jo yrittäneet monella eri reformisti-uniolla parannuksia saada mutta eivät ole tähän menenssä vielä mitään hyötyä niistä saaneet.

Olisi mainittava vielä joku sana "siipikarja-poolista", kuinka tuottava se oli viime vuonna. Emännät ne monta päivää puhdistelivat törkkiä ja kukkoja ja sitten veivät ne markkinoille, että niistä satoja dollareita saamaan pitää. Mutta hyvin olivat muikean näköisiä palatessaan kaupparéisulta, kun olivat saaneet puolet siitä mitä olivat toivoneet. Ja sitten se jälkimaksu oli hämmästyttävä, kun piti entisistä saaliista lähettää "poolin" takaisin joitakin kymppisenttiä — ehkä herroille juomarahoiksi, kun olivat loppuneet kesken.

Puolueen toiminta on ollut hitaanlaista kylmän talven takia, vaikka kokoukset on pidetty säännöllisesti kerta kuussa.

Lopetan tällä kertaa. Toivon että euraava uutisten kirjoittaja kirjoittaa paksumman kirjeen, ja myöskin että kommunistinen järjestö paisuu kuin tönöjussin virsikirja. — W. L.

Neuvostoliitosta

RAUTATIE HIIBINÄN APATIITTI KAIVOKSILLE

Rautatien rakennustyöt Apatitoajan asemalta (Hiibinässä) 16:nnen virstan pysäkille ovat päättyneet. Rautatie helpoittaa suuresti apatiitin kuljettamista kaivoksilta Muurmannin rautatielle. Helmikuun 14 päivänä lähti ensimäinen koejuna. Rautatien rakennustyöt suoritetaan 30 asteen pakkasen vallitessa. Työt suorittaa rautatieläisten iskuryhmä. Suunnattomista vaikeuksista huolimatta on rakennustyöt suoritettu määräaikaan. Tämän rakennuskauden aikana tulee rautatie rakennettua aina apatiittikaivoksille asti.

UUSI RAUTATIELINJA RAKENTEILLE

Kulkulaitosasiain kansankomisariaatti ryhtyy rakentamaan uutta rautatielinjaa Tsheboksarin ja Kanashin välille. Linjan pituus tulee olemaan 92 kilometriä. Se tekee mahdolliseksi Tshuvashin tasavallan keskuksen — Tsheboksarin yhdistämisen Moskova—Kasanin rautatiehen. Tänä vuonna tullaan tämän rautatielinjan rakentamiseen käyttämään 500 tuhatta ruplaa.

NEUVOSTOLIITON SUURIN SAIPPUATEHDAS

Novosibirskissä on valmistunut Neuvostoliiton suurin saippuatehdas. Tehtaassa on kaikki tuotantoprosessit täydellisesti mekanisoitu. Tehtaan työläisten ja teknillisen henkilökunnan kokous on päättänyt julistaa tehtaan iskutehtaaksi.

TELAKKA AMUR-JOELLE

Keväällä ryhdytään rakentamaan Habarovskin telakkaa, jolla tulee olemaan erikoisen suuri merkitys, koska Amur-joella Blagoveshenskistä Nikolajevskiin asti (2,000 kilom. matkalla) ei ole ainoatakaan telakkaa. Habarovskin telakka tulee olemaan suurin Amurilla. Siinä voidaan remontteerata samanaikaisesti 300 suurempaa ja pienempää alusta. Telakan alueelle tullaan rakentamaan remonttiverstaita, rautatieverkko ja erikoinen työläisasutus. Telakan rakennuskustannukset on laskettu 10 miljoonaksi ruplaksi.

KOLLEKTIIVISTEN TALOUKSIEN TYÖNTEKIJÄIN YLIOPISTO

Viljatrustin hallinto on päättänyt perustaa Nikolajevskin [illegible] nin kollektiivisten talouksien [illegible] mää varten erikoisen yliopiston [illegible] lektiivisten talouksien työntekijäin valmentamiseksi ja lisäkoulutukseksi. Yliopistoon otetaan kollektiivisten talouksien aktiivisia työntekijöitä, erittäinkin batrakkeja.

UUSIA NIMITYKSIÄ

Neuvostoliiton Kansankomisaarien Neuvosto on nimittänyt tov. [illegible] kovin Työ- ja Puolustusneuvoston jäseneksi. Neuvostoliiton Toimeenpaneva Keskuskomitea on päättänyt vapauttaa tov. Davtjanin [illegible] vostoliiton edustajan toimesta [illegible] siassa. Tov. Raskolnikov on nimitetty Neuvostoliiton täysivaltaiseksi edustajaksi Viroon.

PAKKASIA KRIMILLÄ

Helmikuun 13 päivänä oli Sevastopolissa 12 astetta pakkasta. Jo kin paikoin alkanut kasvien [illegible] minen kärsii suuresti pakkasista.

Iskon näkökulmasta

Tänään luovutamme puheenvuoron ystävällemme Joonas Hookanalle. Hän on sellainen ravakkasorttinen juttelija, jonka seurassa lukijaa ei tule ikävä vaivaamaan. Kuunnellaampas mitä Joonaksella on sanomista porvarien parkumista uskonvainoista Neuvostoliitossa:

Neuvosto-Venäjällä on taaskin kuulemma pantu toimeen kauheita uskonnon- ja papiston vainoja ja koko hurskaan porvarillisen maailman papisto on niistä kovasti suuttunut.

Pyhän Pietarin sijainen, Rooman paavi, on julistanut pannaan koko Neuvosto-Venäjän, Suomen suomettarelaiset papit ovat Lapuan kirkkopäivillään panneet ankaran vastalauseensa vainoja vastaan, Englannin arkkipiispat ovat myöskin panneet vastalauseitaan sekä päättäneet tämän maaliskuun 16 päivänä pitää oikein polvirukoukset Venäjän kärsivien uskonmarttyyrien puolesta ja kaiken tämän hyvän lisäksi kuulutaan pantavan pystyyn kongressi, jossa mietitään mitä kovennettuja otteita ja rangaistuksia vielä voitaisiin keksiä.

Joka tapauksessa luvataan suuttua entistä enemmän.

Taitaa ollakin perää että "Neuvosto-Venäjällä" vainotaan uskontoa ja pappeja. Muistamme lukeneemme jo heti polseviikkivallankumouksen jälkeen, että polseviikit takavarikoivat Venäjän papeilta ristinpuulastuja, joukossa halonpuolikkaitakin, niin paljon, että niistä olisi tullut ainakin kaksisataa ristinpuuta. Edelleen takavarikoivat polseviikit papeilta noin 80 leiviskää Pietarin partakarvoja, muutamia heinähäkillisiä enkeli Gaabrielin siiven sulkia, kymmenkunta hevoskuormaa pyhimysten luita, joukossa aasinluitakin ja lisäksi kaikkea muuta kamaa.

Selvää uskonnon ja papiston vainoamista siis, kun takavarikoivat tällaisen määrän "pyhiä" tavaroita. Mitä jälkeä olisivatkaan papit tehneet esimerkiksi kahdeksallakymmenellä leiviskällä Pietarin partakarvoja.

Myöhemmin olemme moneen otteeseen lukeneet, että pyhät papit Venäjällä ovat kiihoittaneet vastavallankumouksellisia lihutnikkeja tappamaan punikkeja ja tekemään muuta samanlaista hurskasta pikkunäpertelyä. Itsekin ovat papit myrkytelleet punikkien kaivoja, tappaneet kyläkirjeenvaihtajia, tehneet törkeälä väkivaltaa rippikoulutytöille, myyneet salaa viinaa sekä harjoittaneet muuta samanlaista kirkollista hurskautta.

Polseviikit ovat heitä siitä estäneet ja pahimpia hurskaita, kuten miehentappajia, kuuluvat pistäneen kasvatuslaitoksiinkin.

Selvää uskonnon- ja papiston [illegible] noamista siis.

Sivistynyt pappismaailma [illegible] huomannut mikä huutava [illegible] on, kun Pietarin partakarvoilla, sinluilla, ja ristinpuusta lohkotuilla halonpuolikkailla ei anneta [illegible] taa kansaa ja kun ei myöskään [illegible] neta pistellä toiseen maailmaan sevistisia kyläkirjeenvaihtajia, [illegible] kyttää kaivoja ja häärätä [illegible] hurskaudentöissä, ja pyhä [illegible] pannut polseviikit pannaan. [illegible] laiset papit ovat panneet [illegible] vastalauseensa ja Englannin [illegible] piispat alkavat rukoilla [illegible]

Emme kyllä ymmärrä mitä [illegible] kuttaisi jumalattomiin polseviik[illegible] hin, joille ei pahuuksenmoisilla [illegible] sannousuillakaan ole voitu [illegible] mutta eipähän ainakaan ota [illegible] ennakaan.

Emme myöskään ymmärrä [illegible] sänmaallisuutta se on, kun [illegible] malaiset papit menevät [illegible] vanhojen Suomisyöjäryssien [illegible] vääräoppisten katolilaisten [illegible] mutta kaipa siinäkin on jotain [illegible] tioviisautta.

Edelleen emme ymmärrä [illegible] korkeasti hurskaiden kirkko-[illegible] pitänyt mennä tässä asiassa [illegible] maan ja rähjäämään. Eikös [illegible] tussa sanota, että jos joku [illegible] oikealle poskelle, niin käännä [illegible] le myöskin toinen poski.

Eikohän tässä pappien [illegible] ole oikealla raamatullisella [illegible] horjahtanut, tai toisin sanoen [illegible] pertelua?

Joonas Hookana.

RAHAA SUOMEEN
Kurssi Suomen M:kka
39.15
Canadan Dollarista
Lähetyskulut:
10c lähetyksistä alle $20.00,
lähetyksistä $20.00—$49.99,
lähetyksistä $50.00—$79.99
$1.00 lähetyksistä $80.00—$[illegible]
sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. [illegible] 2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:
VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.
AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
JOHN WIRTA,
157 Broadview Ave., Toronto, Ont.
DAVID HELIN
Eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

isnaisten olosuhteet Montrealissa

tuntiakin. Hiestytysjärjestelmä kohotettu huippuunsa, sesonkiaika lyhyt ja paljon naisia työskentelee miesten paikoilla, ansaiten silti vain puolet miestyöläisten palkasta.

Dominion kehruutehtaassa työskentelee noin 500 naista. Heidän palkkansa on 8, 10 doll., kohoten joissakin harvoissa tapauksissa 13:sta dollariinkin. Nämä kehruutyöläiset ovat kaikkein raskaimmin riistettyjä ja sorretuita koko Montrealin työläisistä. Uusi, n.s. Conveyor-systeemi tekee näistä työläisistä todellisia orjia.

Dominion kumitehtaassa työskentelee pääasiallisesti ranskalais-canadalaisia tyttöjä. Olosuhteet tehtaassa ovat niin sietämättömät, että työläiset v. 1928 menivät lakkoon, vastustaakseen palkanalennuksia, mutta heidän lakkorintamansa murrettiin katolilaisten unioiden avulla. He työskentelevät nyt viikottain 50 tuntia ja saavat palkkaa kymmenen dollaria ja siitä alaspäin.

Turkistyöläiset n.s. viimeistelyssä saavat 10 ja 12 dollaria viikossa. Jokainen tietää, että turkisammatti on kaikkein epäterveellisimpiä ammatteja. Kun on sesonkiaika, työskentelevät he noin 60 tuntia viikossa.

Noin 18,000:sta naistyöläisestä, jotka Montrealissa työskentelevät noin 500:ssa tehtaassa, on järjestyneitä vain muutama tuhat. Nykyään taantumukselliset uniot, jotka hajoittavat työväenliikettä, eivät halua järjestää uusia työläisnaisia järjestöihinsä; he vain kantavat vanhoilta jäseniltä union maksut ja seurustelevat tuttavallisesti työnantajain kanssa. Vaatia työläisten hyväksi tai puolustaa heidän oikeuksiaan, ei ole näiden herrojen toimintalinjoja.

Vasemmiston naiset ja miehet ovat nykyisin kiireellisessä ja tarmokkaassa toiminnassa, järjestääkseen työläiset alansa teollisuusliittoon ja taistellakseen sitten sen avulla itselleen korkeimmat palkat ja paremmat olosuhteet. [illegible] työnantajien taholta riistetyt naisorjat Montrealissa ovat valmistautumassa tulemaan toisten työläisten rinnalle luokkataisteluintamaan.

on nainen?

seksi. En tarkoita, että naisjoukojemme sisällä paheita ilmenisi, mutta tarkoitan sitä, että meidän olisi pyrittävä [illegible] tehdä. Vallankumous vaatii tulee [illegible] maailmasta pois paheidenkin alkujuuret, syyt, ja silloin poistuu lopullisesti seurauksetkin.

Suomen porvaristo tuhoaa lasten moraalin

Porvaristo on jo pidemmän aikaa hautonut tuhoisia suunnitelmia työläis- ja talonpoikaislasten vetämiseksi omien itsekkäisten intressiensä piiriin. Tietäen, että juuri kasvuiässä lapsi saa usein elämän ajan kestäviä vaikutelmia, joiden pois kitkeminen on mitä työläin, usein mahdoton asia, koettaa porvaristo kasvattaa työtätekevien lapsista itselleen asetta työväenliikettä vastaan. Kouluopetus jo sinänsä palvelee valtaapitävän luokan tarkoitusperiä. Varsinkin historian opetus on väärine "sankari" ja "isänmaallisuusihanteineen" hyvin vaarallista, koska lapset, elleivät vanhemmat valvo lastensa lukuja (mitä suuressa määrin laiminlyödään), saavat väärän kuvan historiasta, kansojen kohtaloista ja n.s. "suurista miehistä". Uskonnonopetus, jolla esim. kansakouluissa on luonnottoman runsas tuntimäärä, on toinen ase porvariston kädessä. Ja viime aikoina on taas kokoomuspappien, joiden johdossa koululaitos on, piireissä herätetty alotteita uskonnonopetuksen lisäämisestä! Niin nurinkurisesti aiotaan vanhoillisia kouluoloja "uudistaa". Sensijaan, että käytännöllisille aineille ja luonnontieteelle annettaisiin etutila, kuten kaiken järjen nimessä niille kuuluu, suunnitellaan taantumuksellisissa piireissä uskonnonopetuksen tekemistä pääasialliseksi oppiaineeksi kansan lasten kouluihin.

Mutta tämä ei vielä porvaristolle ole riittänyt. Sotakiihkoiset suojelijaupseerit ja kokoomusrovastit ovat tehneet alotteen koko koululaitoksen militarisoimiseksi. Ja tätä aijetta näytään ajettavan tavattomalla kiihkolla. Kun muut, todella hyödylliset alotteet ja uudistukset makaavat valiokunnissa vuosikymmeniä, on koulujen militarisoimiskysymys johtanut tavattomalla nopeudella sanoista tekoihin.

Eri puolilta maata saapuu huolestuttavia viestejä, jotka kertovat, että kansakoulujen oppilaiden militarisoiminen on aloitettu. Erikoisesti näkyy tässäkin suhteessa synkistä körttiläisistään ja villeistä suojelijoistaan tunnettu pohjanmaa "kunnostautuvan". Se seikka, että kansakoulunopettajat, joista suuri osa on talonpoikain ja keskiluokan lapsia, niin auliisti antautuu s-upseerien komennuksesta tällaiseen tuomittavaan puuhaan, todistaa opettajakunnan yhteiskunnallisen valistuksen huutavaa puutetta.

Lasten vanhemmat, on pantava sulku tällaiselle tuhoaikeelle! Älkää antako lastenne turmeltua

"Liekki".

NAISTEN OSASTO

Kokousselostus

Canadan työläisnaisten Liiton Keski-Ontarion alueen neuvottelukokouksesta, joka pidettiin Sudburyssa maalisk. 9 p., 1930.

Kokouksen avasi klo 9.15 ap. Keski-Ontarion alueen sihteeri Lyyli Toivonen, selostaen lyhyesti kokouksen tarkoitusta ja tehtäviä sekä luki kokoukselle sihteeristön laatiman työjärjestyksen, joka hyväksyttiin. Sen jälkeen kehotti valitsemaan tarpeelliset kokousvirkailijat.

Valittiin valtakirjain tarkastajiksi tov. Koski ja Anttila.

Valtakirjain tarkastuksen perusteella todettiin kokouksen edustajiksi seuraavat toverit:

Sudburyn naisosastosta Olga Asiala, Ida Luoma, Kerttu Förbom, Helmi Myllynen ja Olga Lievonen.

White Fishin naisosastosta Martta Huhtala.

Beaver Laken naisosastosta Hilda Sillanpää ja Vilma Lehto.

Soon osastosta Elvi Koski ja sikäläisestä palvelijatarosastosta Inga Falt.

Levackin n.-osastosta Betty Kopsala ja Alina Anttila.

Vanupin n.-osastosta Mary Manninen.

Garson Minen n.-osastosta Aino Lampinen.

Greighton n.-osastosta Fanny Länsi ja Selma Niemelä.

Sudburyn palvelijatar-osastosta Pirkko Haapiainen.

Pohjois-Ontarion alueelta Maiju Riihinen vierailijaedustaja. C.K.P. Keski-Ontarion piirin nais-depart. edustajana Lempi Mäkelä.

Worthingtonista olevalle tov. H. Tuorille myönnettiin läsnäolo ja puheoikeus.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tilda Hänninen ja Olga Asiala. Pöytäkirjuriksi valittiin I. Luoma ja B. Kopsala.

Pöytäkirjan tarkastajiksi H. Myllynen ja K. Förbom. Äänestyskomiteaan puheenjohta- ja kirjuri.

Protestikomiteaan E. Este ja L. Mäkelä.

Ponsikomiteaan Tuori, Koski ja Lievonen.

Hyväksyttiin Vapauden raportteriksi J. Oksanen.

Sihteeristön raportin esitti L. Toivonen, josta ilmeni, että alueella on toiminnassa 11 naisliiton osastoa ja on niissä jäsenmäärä viimeisten raporttien mukaan 302.

Tämän jälkeen luki sihteeri sihteeristön toimintakertomuksen, josta selveni, että alueen n.-osastot ovat olleet vilkkaassa toiminnassa, osallistuen vallankumoukselliseen agitatsionityön tekoon useammassa eri muodossa.

Toimintakertomuksen johdosta keskusteltaessa halusi Soon edustaja lähempää selostusta Tyyne Neil'in erottamisesta sihteeristöstä. Keskustelussa ilmeni, että sihteeristöllä oli tehnyt takttillisia pikkuvirheitä, joista asiaa oli lähdetty suurentelemaan. Samalla kokous paheksui L. Mäkelän menettelyä siinä, että hän lähti Yhdysvaltain lehdissä valheellisesti hyökkäämään sihteeristön menettelyä vastaan ja kun tämä vielä tapahtui myöhään, joulukuun 6 päivän jälkeen ja koska hän oli saanut eriävän mielipiteensä n.-osaston pöytäkirjaan eikä mitään toimintaoikeuksia häneltä pyritty rajottamaan.

Toivomuksena tulevalle toiminnalle lausuttiin, ettei tällaiset häiritsevät tapahtumat tulisi enää uudistumaan. Keskustelu ja selostukset tästä asiasta tyydytti Soon edustajaa. Tämän jälkeen toimintakertomus hyväksyttiin.

Seuraavana keskusteltiin osastokohtainen toimintaraportti annettujen selostuksien pohjalla ja tässä selvisi, että vallankin isommilla paikkakunnilla, kuten Soossa ja Sudburyssa olisi paljon mahdollisuuksia n.-osastojen jäsenmäärän kohottamisessa ja toiminnan siten laajentamisessa ja vilkastuttamisessa.

Naisosastojen keskuudessa olevassa kiertävässä kirjastossa todetaan olevan 88 nidosta, joista kaikki on saatu lahjotuksen kautta. Kirjaston kiertokulussa sanottiin olevan puutteellisuuksia, kirjat viipyvät toisilla paikkakunnilla liian kauan, joten pariin paikkaan ei ollut ehtinyt vielä ollenkaan. Nämä puutteellisuudet päätettiin tästedes koettaa korjata.

Long Lakella viime kesänä pidettyjen lasten kesäkoulun toiminnasta annettiin sihteeristön taholta selostus ja ilmeni siitä, että vaikka olikin ollut vastuksia, olletikin opettajan saannissa, niin siitä huolimatta voidaan sen eteen tehtyä työtä pitää onnistuneena ja sen kannustamana tulevanakin kesänä toimia entistä enemmän kesäkoulun onnistumiseksi.

Tiliraportti toimintakaudelta kesäkuun 11 p. 1929—maaliskuun 7 p. 1930 osotti sihteeristöllä olleen tuloja edellisen siirron kanssa $669,13 ja menoja $518,35. Rahaa kassassa $150,18. Tilintarkastajien lausunnon perusteella hyväksyttiin tiliraportti.

Työjärjestyksen mukaan arvosteltiin Vapaus- ja Toveritar-lehtiä. Keskustelussa ilmeni, että aikaisemmin on Vapauden suhde naisliiton pyrkimyksiin nähden ollut heikompaa, mutta viimeaikoina on saatu tuntuva korjaus aikaan, perustamalla naisten osasto lehteen. Myöskin hyväksyttiin Vapauden maltillinen kanta vastikään käydyn kahnauksen aikana. Toverittareen nähden lausui kokous hyväksymisensä ja myöskin todeten syntyneen puutteellisuuden, kun lehti nyt on estetty meille tulemasta, joka tulos on merkittävä entisten lisäksi mustien voimien ansioluetteloon. Protestikomitea velvoitettiin kokouksen nimessä laatimaan protestikirjelmän Canadan postiviranomaisille.

"The Woman Workerin" uudelleen henkiin saamisesta keskusteltiin ja sen tarpeellisuus todettiin, siksi päätettiin avustaviin toimenpiteisiin ryhtyä.

Otettiin puolen tunnin päivällisloma ja käytiin "vihaisesti" emäntien laittaman voileipäpöydän kimppuun.

Päivällisen jälkeen jatkettiin kokousta, puhetta johti Tilda Hänninen. Seurasi työjärjestyksessä sihteeristön valitseminen. Päätettiin valita viisi vakinaista ja viisi varajäsentä. Entisistä kieltäytyi E. Este ja S. Virta. Vakinaisiksi tuvat: L. Toivonen, O. Sillanpää, F. Lehtelä, O. Asiala ja S. Hotti. Varalle: T. Tenhunen, E. Oksanen, O. Lievonen, I. Luoma ja H. Myllynen. Laajennettuun sihteeristöön Long Lakelta T. Hänninen, Soosta Koski, Levackista Kopsala, Beaver Lakelta Sillanpää ja Creightonista Länsi.

Tilintarkastajiksi tulevalle toimintavuodelle valittiin Hilja Aho ja E. Este.

Keskusteltiin seuraavan neuvottelukokouksen pitoajaksi ja päätettiin se pitää seuraavalla maaliskuulla.

Yhteisien kesäjuhlien suhteen päätettiin, että ne pidetään Long Lakella. Sihteeristön huoleksi jätettiin juhlien lähempi järjestely. Lisäavuksi valitaan heille Sudburyn, Greighton ja Long Laken n.-osastoista yksi jäsen kustakin. Osastojen tulee tuo henkilö valita ja ilmoittaa siitä sihteeristölle. Että kesäjuhlat tulevat onnistumaan on jokaisen alueen n.-osaston osallistuttava niihin; sihteeristö jakaa heille ohjelmaosuutensa.

Koko Canadaa käsittävän naisten neuvottelukokouksen kokoonkutsuminen oli työjärjestyksessä seuraava. Tähän nähden oli alustus Long Lakelta ja hyväksyttiin se perustaksi kysymykselle. Jos mainittu kokous saadaan koolle, niin sen varalle valittiin sinne edustajaksi E. Este ja S. Hotti, varaedustajaksi E. Oksanen.

Seuraavana järjestyksessä oli naisten suomenkielisen lehden saaminen Canadaan. Katsottiin, että ajanpitkään ei Vapauden naisten osasto tyydytä naisten lehden tarvetta ja kun lisäksi todettiin valko-suomalaisten lehtihanke Montrealissa, jossa heillä on tarkoitus ryhtyä julkaisemaan n.s. puolueetonta naisten lehteä ja johon valmistavana toimenpiteenä voidaan pitää Toverittaren postikieltoa, niin nämä seikat huomioonottaen päätettiin alkaa toimenpiteisiin, että lehti saadaan syntymään mahdollisimman pian. Kokous velvoitti sihteeristön kääntymään eri alueitten puoleen, että he hankkivat tilaajatilastoa ja ryhtyvät muihin asian edellyttämiin toimenpiteisiin. (Tähän lehtikysymykseen nähden oli alustus Sudburysta ja Creightonista).

Tämän jälkeen seurasi keskustelu sodan vaarasta, johon nähden oli alustus Sudburyn n.-osastolta. Kokous yhtyi alustuksen perusteluihin ja päätettiin se julkaista Vapauden naisten osastossa.

Pioneerityö oli seuraava. Siihen nähden oli alustus Worthingtonista. Tämä tärkeä kysymys johti päätökseen, että opetustyölle on lainattava entistä enemmän huomiota. Paikkakunnilla, missä se on mahdollista, tulee valita yhteinen opetuskomitea järjestön osastoista, puolueryhmistä, naisosastoista ja nuorisoliitoista.

Kokous keskeytettiin klo 3 ja päätettiin jatkaa seuraavana aamuna klo 7,30. Kahviloman jälkeen alkoi eri järjestöjen edustajien neuvottelukokous, koskien k.-puolueen nais-departementin alulle panemaa naislähetystön Neuvostoliittoon lähettämistä.

Tässä kokouksessa oli edustettuna naisedustajiston lisäksi suom. järjestön paikallisosasto, Sudburyn v.- ja u.-seura, Liittotoimikunta, Ukrainian Labor Temple yhdistys, Kaivostyöläisten Unio-osasto ja paikallinen Nuorisoliiton osasto.

Valittiin kokoukselle puheenjohtajaksi M. Parker ja sihteeriksi S. Hotti. Puheenjohtajan lyhyen selostuksen jälkeen ryhdyttiin asiasta keskustelemaan. Keskustelussa ilmeni kaksi eriävää mielipidettä: ensiksi, että ryhdytään tukemaan, lähetystön lähettämistä niin pian kuin mahdollista. Toiseksi että kannatetaan lähetystön lähettämistä mutta vasta tuonnempana, sillä lähetystön rahastaminen matkaa varten on nykyisin vaikeaa sillä on edessä monien muiden esillä olevien kysymysten rahastamisvaikeudet.

Noin kaksi tuntia kestäneen keskustelun jälkeen alisti puheenjohtaja eriävät mielipiteet äänestyksellä ratkaistavaksi. Äänestyksessä jakautuivat äänet 26 tuonnempana lähettämisen puolesta ja 4 ääntä mahdollisimman pian lähettämisen puolesta. Äänestyksen jälkeen loppui kokous sillä muita joita ei ollut. (Jatketaan)

"Ihmiset ovat aina olleet ja tulevat edelleenkin olemaan petoksen ja itsepetoksen tyhmiä uhreja politiikassa, ennenkuin he itse oppivat kaikista siveellisistä, uskonnollisista, poliittisista, sosialisista, korupuheista, julistuksista ja lupauksista eroittamaan toisten tai toisten luokkien edut."

N. Lenin.

"Sosialismin asiana ei ole huolehtia tietää, nousevatko ja millä hetkellä, vallankumoukselliset joukot. Sen huolen voi sosialismi jättää historialle. Jos se on täyttänyt velvollisuutensa meidän esittämässämme merkityksessä, se tekee sen, mikä on välttämätöntä joukkojen liikkeiden jouduttamiseksi. Mutta vaikka otaksuisimme pahempaakin, vaikka sosialismi näyttäisi huutavan vain erämaassa, vaikka joukot eivät sitä seuraisi, kuitenkin kaikitenkin tulee aina ja välttämättömästi moraalinen ja poliittinen tilanne, jonka hedelmät se kerää satakertaisesti, kun historiallinen hetki on lyönyt."

Rosa Luxemburg.

"Toteutettu mahdollisuus on mahdottoman diagonaali. Mitä korkeammalle päämäärä asetetaan, mitä uupumattomimmin korkeimman, sen saavuttamattoman puolesta toimitaan, sitä korkeammalle päästään. Pyrkiä mahdottomuuteen ei ole narrimaista tai fanatismia, mielikuvituksellista tai sokeutta, vaan käytännöllisiä työtä viisaassa tarkoituksessa."

Karl Liecknecht.

Proletaarilasten asema

Lasten taloudellinen asema teollisuudessa

Ennen ratsionalisoimisen päiväjärjestykseen tuloa oli lapsityö useimmissa maissa vähäistä. Tämä oli pääasiallisesti tulos niistä ponnistuksista, joita työväenluokka oli ammatillisten järjestöjen avulla saavuttanut. Kapitalistisen teollisuuden kehittyminen viime vuosina ei myönnä objektiivisia edellytyksiä toivomukselle, että lapsityö tulee vähentymään. Päinvastoin teollisuuden kiihkeällä uudelleen organisoimisella, työprosessin yksinkertaistuttamisella ja proletariaatin yleisen köyhtymisen vuoksi on muodostunut suotuisa pohja lapsityölle. Varmat tosiasiat eri maista, varsinkin niissä maissa, joissa ammatilliset järjestöt ovat heikot, osoittavat oikeaksi tämän mielipiteen.

Proletaarilasten asema teollisuudessa tehostuneen riiston lisäksi (hiotusjärjestelmä, riittämätön valvonta, lasten yleinen uuvuttaminen, tapaturmat j.n.e.) on myös huonontanut suojeluslakien muuttamisen ja missä suojelulakeja vielä on olemassa, niin ne suuremmalta osalta ovat riittämättömät.

Kauppa ja katuammatit

Kaupan ratsionalisoiminen (halpahintaiset suurmyymälät ja kauppaliikkeet, sanansaattajajärjestelmä, järjestelmällistytetty konttorityö) on samaten nielaissut tuhansia lapsia joka maassa työskentelemään juoksupoikina ja -tyttöinä, konttoripoikina ja -tyttöinä, j.n.e. Katuammatit (sanomalehtimyyjät, kengänkiilloittajat j.n.e.) jatkuvat, kuten tähänkin asti, kiinnittäen suuria lapsijoukkoja joka maassa.

Kotityö

Viime aikoina olemme voineet huomata, että kotityöstä elävien perheiden asema on huonontunut. Tämä on aiheutunut pääasiallisesti siitä, että kilpailu varsinaisen teollisuuden ja kotityön välillä on kärjistynyt. Suuri osa näistä lapsista työskentelee ennen ja jälkeen kouluajan, monet työskentelevät koko päivän ja useat jopa ennen kuin ovat saavuttaneet kouluikääkään. Kun lapsityö on erittäin laajalle levinnyt kotityöläisten keskuudessa, niin meidän järjestömme täytyy kiinnittää tähän kysymykseen erikoista huomiota.

Lapsityö maataloudessa

Kaikissa maissa, missä jonkinkaanlaista lainsäädäntöä lapsityön säännöstelemiseksi on olemassa, muodostaa poikkeuksen lapsityön käyttö maataloudessa. Lapsityö maataloudessa käsittää suurimman osan kaikista työssä olevista lapsista ja se on joukkoilmiö kaikissa maissa. Lapsia, jotka joutuvat työhön vieraalle työnantajalle, ei tunnusteta missään käytännössä sopimuskumppaleiksi. Tästä on seurauksena, että heidän palkkansa ja työehtonsa riippuvat kokonaan työnantajien tahdosta. Maatyöläiset ovat ryhtyneet työhön usein sillä nimenomaisella ehdolla, että heidän lastensa täytyy auttaa heitä työssä. Erikoispiirteenä lapsityölle maaseudulla on lasten riistäminen heidän omien vanhempiensa kautta vetoamalla köyhyyteen. Näiden lasten järjestäminen on varsin vaikea tehtävä.

Lasten asema siirtomaissa

Idän maissa (Kiina, Intia, Japani y.m.) on lapsityövoima suuresti kysyttyä. Tuhannet lapset molempaa sukupuolta työskentelevät aamuvarhaisesta 12—16 t. päivässä, pelkän ruokahitusen vuoksi, sekä päivä- että yövuorolla, suurissa ja pienissä teollisuuslaitoksissa. Heitä riistetään säälimättä ja he joutuvat kaikenlaisen väärinteon ja usein pahoinpitelyn ja lyöntien alaiseksi. Joissakin Idän maissa on erikoisia säännöksiä rajoittamassa lapsityötä, mutta niitä tuskin koskaan noudatetaan ja lapset ovat kokonaan työnantajiensa ja päällysmiestensä armoilla.

Lasten suojelu

Työväenluokan yleisen toiminnan ja lapsityön vastaisen taistelun yhteydessä voitettiin myös saavutuksia lapsityön suojelemiseksi. Vv. 1919—20 taantumus sai tässä suhteessa jalansijaa. Paljon puhutut Washingtonin päätökset kieltävät lapsityön ainoastaan paperilla ja ne sisältävät niin paljon lisäyksien lisäyksiä, ettei kapitalistien tarvitse ryhtyä lapsityön kieltämiseen. Kansainliiton lastensuojeluskomissioni ja Amsterdamin internationalen nuorisosuojelukomitea eivät tee käytännössä mitään proletaaristen lasten aseman parantamiseksi. Ne toiveet, joita eräät työväenluokan piirit asettavat näihin laitoksiin nähden, ovat harhaa.

Pikkuporvarilliset järjestöt, jotka teeskentelevät taistelevansa lasten suojelun puolesta, ovat todellisuudessa työväenluokan lasten vihollisia, koska ne koettavat synnyttää sellaista käsitystä, että lasten asema voidaan parantaa oleellisesti kapitalistisessa yhteiskunnassa ilman luokkataistelua.

Kaikki tämä vaatii meiltä ja koko työväenluokalta lisääntyvää aktiivisuutta taistelussa proletaarilasten suojelemisen puolesta, vaikkakaan meidän ei tule vajota kuvitteluun, että mitään suurempia parannuksia voidaan kapitalistisessa yhteiskunnassa saavuttaa.

Toveruus

Niin kuulin sanottavan: vaikeuksissa yksin
tuo tosiystävyys voi kasvaa, kukoistaa.
On onnen tiellä monet sylityksin,
mutt' vastoinkäymiset pois eroittaa.

Se totta, mutta yhteisymmärryksin
voi aate suuri joskus johdattaa
niin monet käymään tietään käsityksin
päin voittoa tai kohti kuolemaa.

Se toveruus on tositoveruutta vasta,
min taistoissa kun kasvaa, karaistuu,
ja varmistuu vain ajan jatkunnassa.

Se yksin suurta voi vain aikaansaada,
ja siitä yksin kasvaa yhteisaatteen puu,
mi maahan juurtuu, myrskyt eivät kaada.

Neuvostoliiton naiset vallankumoustehtävissä

Rinnan miljoonien työläisten ja talonpoikien Venäjän työläis- ja talonpoikaisnaiset olivat vuotena 1917 heittämässä syrjään porvariston valtaa ja rakentamassa tilalle työläisten ja talonpoikain hallitusta. Tässä taistelussa elämästä ja kuolemasta vallankumouksen vihollisia vastaan olivat työläis- ja talonpoikaisnaiset eturintamilla; he olivat komentajina punaisessa armeijassa, tiedustelijoina j.n.e., heitä kidutettiin sanoinkuvaamattoman raakalaisesti valkoisten käsiin jouduttuaan.

Kun porvaristo oli murskattu ja työläiset ja talonpojat perustaneet neuvostovallan, riensivät työläis- ja talonpoikaisnaiset rakentamaan uudelleen maailmansodan ja vallankumouksen myrskyissä murskattua taloutta ja siten turvaamaan voittoisan lokakuun saavutukset. Niin he jälleen olivat rintamalinjoilla, tällä kertaa rauhallisen työnarmeijan riveissä.

Neuvostoliitossa ovat naiset vapautuneet monessa suhteessa taloustehtävistä kotonaan, joten heillä on mahdollisuus osallistua kaikkiin hallinnollisten tehtävien vaiheisiin. Viime vuonna esimerkiksi osallistui neuvostojen vaaleihin kylissä ja kaupungeissa kaikkiaan 17,000,000 naista, 300,000 naista valittiin jäseniksi kaupunki- ja kyläneuvostoihin, viiden tuhannen ollessa neuvostojen puheenjohtajina. He myöskin suorittavat korkeimpia hallinnollisia ja teknillisiä tehtäviä. Niinpä me näemmekin seitsemänsataa naista olevan jäseninä Keskus- ja Yleis-venäläisessä toimeenpanevassa komiteassa, noin sata punaisina tirehtööreinä tehtaissa ja työpajoissa, toisten työskennellessä Valistusasiain Kansankomisariaatissa, jossa he käsittelevät ja ratkaisevat tärkeitä kysymyksiä, johtaen siten suurta rakennustyötä Neuvostoliitossa.

Neuvostoliiton naiset ovat taistelemassa masentuneisuutta ja tietämättömyyttä vastaan; heillä on halu tulla niin valistuneiksi, että ovat kykeneviä ottamaan osaa sosialistisen yhteiskuntansa johtamiseen. Ottakaamme muutamia henkilöllisiä esimerkkejä Neuvostoliiton naisista.

Toveritar Nikolko on kyläneuvoston puheenjohtaja ja myöskin samalla Volgan saksalaisen neuvostotasavallan Cantonin toimeenpanevan komitean presidentin sijainen. Hän on täynnä energiaa ja toivoa. Ijältään hän on nelikymmen-vuotias ja kahdeksan lapsen äiti, mutta siitä huolimatta on hän toimintatarmoinen. Hänen lapsensa ovat eräällä kollektiivifarmilla ja pidetään heistä siellä hyvää huolta. Hänen tehtävänään on johtaa ja organiseerata vaikeata kollektivisoimistyötä talonpoikien farmeilla. Jo 75 prosenttia hänen piirinsä talouksista on yhtynyt kollektiiveihin. Traktorien saapuminen oli apu tässä tehtävässä, mutta enemmän niitäkin vielä tarvitaan. Elämä on muuttumassa nopeasti. Koulut on täytynyt rakentaa niin nuorille kuin vanhoillekin poistamaan lukutaidottomuutta. Tuhannet talonpoikaisnaiset Neuvostoliitossa ovat työskentelemässä samanlaisissa tehtävissä.

Toveritar Tishlakova kertoo työskentelystään Yleis-venäläisessä toimeenpanevassa komiteassa. Hän suorittaa hallituksessa käytännöllisiä tehtäviä, kehittäen sosialismin voittoa tehtaissa, koettamalla alentaa tuotantokustannuksia ja kohottamalla työtehoa. Toisin sanoen — rakentamassa voimakasta teollisuutta maalle.

Toveritar Latkova, joka on työskennellyt tehtaassa kolmentoista vuotiaasta saakka, on kohonnut yhdeksi huomatuimmaksi johtajaksi eräässä Moskovan kutomotehtaassa. Kohoaminen ei ole hänelle ollut helppo tehtävä. Hän ottaa kursseja itsensä, edistyäkseen edelleen työssään, käsittäen, että valistus on välttämätön hyvälle järjestykselle ja hallinnolle.

Useat toisetkin toverittaret kertovat kokemuksistaan, mitä heillä on korkeimmissa hallinnollisissa tehtävissä työskennellessään. Ja yhteistä heille kaikille on, että he ovat innostuneita ja väsymättömiä tehtävissään. Ja yhä enemmän ja enemmän tulee heitä vedetyksi tähän työhön. Kahdeksan seuraavan kuukauden aikana tulee noin kuusituhatta työläisnaista taasen valmistetuksi johtaviin tehtäviin Neuvostoliitossa.

Yhdessä miestyöläisten kanssa ovat he pääsemässä yhä suurempiin saavutuksiin heidän tehtävissään, ja ovat saavuttamassa erikoisen kykenevaisyyden koulualalla. Edistyneet työläisnaiset vetävät miljoonat työläissiskonsa aktiiviseen taisteluun uuden elämän luomiseksi. Mahtava proletariaatin valta on heittänyt pois väkivallan ja tietämättömyyden kahleet.

Neuvostoliiton proletariaatti on kulkemassa voimakkain askelin tiellään uuteen elämään — sosialismiin.

Me tulemme

Me tulemme... Kiviset kadut kaikuvat askeleistamme. Joukkona me marssimme eteenpäin. Joukkomme täyttävät kadut, emme tiedä määrää, emme alkua, emme loppua.

Me olemme sotilaita ja menemme sotaan. Joukkomme on ryysyinen, rivimme eivät ole suorat, eikä meillä ole ryhtiä. Me olemme kumaraisia, ja olemme nälissämme. Olemme eläneet ainaisessa puutteessa ja kurjuudessa. Me menemme sotaan, mutta emme ole kapitalistisen järjestelmän sotilaita. Me olemme nousseet taistelemaan sitä vastaan.

Tulemme tehtaitten syvyydestä, moukarin ja alasimen äärestä, tulemme telakoilta ja kaivoksista. Me tunnemme ilmaporan korvia repivän äänen ja kehruukoneen surinan. Me olemme vuosikymmeniä istuneet räätälin pöydällä ja suutarin rummun päällä. Sillä me teemme kaiken. Ilman meitä ei kapitalistinen järjestelmä pysyisi pystyssä.

Mutta me emme omista mitään, sillä meiltä on kaikki riistetty. Syntymästämme saakka olemme nähneet nälkää ja puutetta. Isämme ja äitimme sortuivat ankaran työn kouriin ja meitäkin uhkaa sama kohtalo. Meillä ei ole kotia, ei sitä ollut kun olimme lapsia, eikä sitä ole nyt, kun olemme vanhoja. Asunto, missä elämme on pieni ja kurja ja on meitä lukemattomia ahdettu samaan loukkoon. Me menimme naimisiin, mutta emme saaneet kotia, me saimme lapsia, mutta he eivät saaneet kotia. Vaimomme kärsivät puutetta ja kurjuutta. Me emme kyenneet heille tarjoamaan kotia. He saivat mennä tehtaisiin, ettemme olisi kuolleet nälkään. Pienet lapsemme saivat elää ilman hoivaa kaduilla ja kujilla. He itkivät nälkää ja pyysivät leipää. Meillä ei ollut heille sitä antaa. Meiltä oli viety kaikki, eikä mitään tilalle annettu. Raadoimme tehtaissa ja menetimme ruumiimme voiman, tulimme vanhoiksi ja kuolimme kaduilla nälkään.

Me tulemme nyt, sillä me olemme heränneet. Me olemme oppineet oman voimamme, eikä meitä voi mikään pidättää. Olemme koonneet joukkomme ja lähteneet oikeuksiamme vaatimaan. Joukkomme on suuri ja valtava, sillä meitä on paljon. Me olemme voimakkaita, sillä päämäärämme on sama. Me olemme yksi ja sama, me olemme työn armeija.

Dunblane, Sask.

Dunblanen naisosaston kirjoitusasiat ovat menneet hiukan sekaisin. Täällä meillä, kuten muuallakin on ollut tapana aina kirjoitustemme lopussa antaa haaste seuraaville, vaan viime syksynä eräs toveritar ei ollut manauksesta moksiskaan, ja siitä johtui tämä naisten kirjoitusten pysähdys, kun sitä on silmä kovana vahdattu ana tähän asti, että näkyykö. Vaan ei ole näkynyt. Siispä naiset kokouksessaan helmik. 7 p. päätti alkaa uudella yrityksellä ja toiveilla jatkamaan entistä menettelyä, että haaste lankeaa jollekin ihan varmasti.

Toveritareen emme ole kirjoittaneet kun se lakkautettiin, joka tuntuu meistä hirveän ikävältä. Se tosin tulee tykömme nytkin, vaan niin erilaisena. Se tulee "housu jalassa", ja siksi me päätettiin siitä myöskin, että aletaan kirjoittelemaan Toverin torstai-numeroon. Mitäpäs noista housuista, onhan siinä . . . Mutta paras sanomatta.

Paikkakunnallamme vierailee Jenny Kinnunen, Anna ja Josep Kinnusen tytär. J. Kinnunen monta vuotta sitte lähti täältä työnetsintään, eikä hänestä ole sen perästä kuultu. Liekö joutunut surman teille eli miten lienee. Senjälkeen Anni joitakin vuosia raskaalla työllä, kuten pyykin pesullakin, ansaitsi elatuksensa itselleen ja kolmelle pienelle tytölleen. Sitten hän muutti täältä Abbey-nimiseen paikkaan ja sai palveluspaikan sieltä. Vaan sitten kun siinä loppui työ, niin hän oli joutu-

(Jatkoa 5:llä sivulla)

Odotettu LAURI LUODON Romaani

Ikuiset Uhritulet

ON NYT VALMIS

Tässä kaunokirjallisessa teoksessaan Luoto onnistuneesti kuvaa Suomen sisällissodan tapahtumia. Alussa on lyhyt katsaus niihin aikaisempiin taisteluihin mitä Suomen sorrettu luokka joutui käymään ulkonaisia sortajiaan vastaan, siirtyen sitten Tampereen kunniakkaisiin taisteluihin ja edelleen kuljettaen mukanaan sissijoukkueiden toiminnoihin, sekä heidän johtajiensa "oikeuskuulusteluihin" ja tuomioihin. Pääaiheeseen liittyy kaunis rakkausjuoni, kulkien kaikkien kiirastulien läpi luokkasodan tulikokeissa.

Juonen käsittely on lennokas, kieli mehevän rikas. Tätä teosta voi verrata mihin Luodon aikaisempaan julkaisuun tahansa, joita on ilmestynyt Pakolaisena, Valkosen Leijonan Metsästäjät ja Kamaran Sankarit.

Kirjaa on saatavana kaikilta asiamiehiltämme tai suoraan kirjakaupastamme. Hinta $1.50 sidottuna j $1.00 nidottuna.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Martin Hendricksonin matkaohjelma

S. J. puhuja, toveri Martin Hendrickson, Port Arthurin alueella puhuu seuraavassa järjestyksessä:

14 p. maalisk. Fort Frances.
15 ja 16 p. maalisk. Finland.
18 p. maalisk. Fort Frances.
19 p. maalisk. Fort William.
20 p. maalisk. North Branch.
21 p. maalisk. Wolf Siding.
22 ja 23 p. maalisk. Nolalu.
24 p. maalisk. Port Arthur.
25 ja [illegible]
27 p. [illegible]

Matkaohjelma alkaan nähden on nukan muutettu Fort Francen ja Finlandin suhteen, sekä jatkettu. Osastojen toimitsijoiden on jokaisella paikkakunnalla huolehdittava huoneen hankkimisesta ja levitettävä aikanaan paikallisia ilmoituksia [illegible] puhetilaisuuksien onnistumiseksi. Myöskin [illegible] tovereilta [illegible] rautatiepysäkeillä olisi joku [illegible]. Se helpottaisi paljon puhujaa turhilta viivytyksiltä.

S. J. Port Arthurin aluekomitea
A. Kari, — Sihteeri.

Tumma viulunsoittaja

Kirj. Elmi Siren

Oli ihmeen kaunis juhannusilta. Juhannuskokko paloi iloisesti räiskyen järven rannalla, kipenet sinkoilivat sinne tänne ja valkean loimu kontoi kauas. Kylän nuoriso on kokoontunut Kotkankalliolle viettämään juhannusta, tanssimaan ja ilakoimaan. Kotkankallio on kaunis, tasainen kallio, josta on näköala suurelle tummapintaiselle Näsijärvelle. Siellä kallion tasanteella nytkin nuoret tanssivat viulun soidessa hurjan villisti ja hurjasti palavat soittajan silmätkin, suuret ja tummat. Ei oltu ollenkaan varmoja oliko soittaja Jorma täysiverinen suomalainen. Oli kuulunut epämääräisiä huhuja hänen, syntymästään. Koskaan ei Jorma ole tuntenut äidin hyväilevää kättä, ei isän turvaa, orpona on hän kavsanut mieheksi ja kova on orvon osa. Siitä huolimatta on hänestä tullut pitkä, komea nuorukainen säihkyvine silmineen ja sysimustine hiuksineen. Kilpaa kylän tytöt hänen suosiotaan tavoittelivat. Vielä oli Jorman sydän vapaa, mutta nyt oli, juuri tunti sitten, tuntunut niin kummalliselta. Tullessaan soittamaan juhannustanssit Kotkan kalliolle, sattui hänen matkansa Mikkolan Airan kanssa yhtä matkaa. Sulava oli Airan käytös ja kauniisti heilahtelivat keltaiset pitkät palmikot hänen kävellessään. Ja kuinka sointuva ääni! Ja silmät, siniset kuin suvinen taivas! — Saanko saattaa sinut, Aira kotiin tänä yönä? — Tule, Jorma, tule ja nyt soita, ja minä tanssin, tanssin niin, etten ennen ole koskaan tanssinut.

Jorma soitti, soitti hurjemmin kuin koskaan ennen. Ja katse väkisinkin sattui seuraamaan Airan notkeata tanssia. Viimein tanssi taukosi ja alkoi muut leikit. Silloin Aira ja Jorma ottivat oman vapautensa, kävelivät alas rantaan, istuivat ihailemaan suviyön ihanuutta. Oli peilikirkas Näsiselkä, juhannuskokon hälpyvä hiillos heijastui veteen.

— Oh ihmeen ihana yö, kuiskasi Aira.

— On Aira, niin ihana etten muista toista tämän vertaista. Nojaa, Aira, pääsi minun olkapäähäni, minä soitan sinulle. Niin hiljaa, että vain sinä sen kuulet.

Ja Jorma soitti, viulu itki ja valitti, hiillos heitti punaisen heijastuksen soittajan mustalle tukalle.

— Jorma, tämä on meidän yömme, kuiski Aira. —

Näin alkoi näidenkin nuorten kaunis kesä ja se kului liian pian. Sitten tuli syksy ja syksyn mukana katkera ero. Eihän Ison-Mikkolan talon tytär sopinut mierolaisen vaimoksi, siitähän olisi koko kylä ryhmyn nostanut. Nyt on Aira rikkaan nimismiehen rouva, mutta onneton.

Jorma muutti Tampereen kaupunkiin, rupesi ajomieheksi, joi ja eli miten sattui, sillä häneltä oli särkynyt jotain kaunista ja nyt oli kaikki samantekevää.

Kerran oli Jorma juovuksissa tavallista enemmän, hänellä oli kyyti Tampereen hotelliin. Seisoessaan hotellin portaitten edessä laskeutui [illegible] nainen [illegible]. Ja Jorma, ollen [illegible], huusi heti: Tulehan tänne! Nainen tuli ja hetken keskustelun jälkeen hoiperteli Jorma hotellin portaita ylös, naisen asuntoon.

Tästä alkoi Jorman elämässä surkein ja rumin ajanjakso. Koskaan ei enää viulu soinut, jos joskus yritti lopetti tuo nainen sen ivasanoilla ja toi pullon pöytään.

Kerran oli suuri joukko nuoria näyttelijöitä tulossa harjoituksista. Iloisesti puhellen he kulkivat juuri hotellin sivu, kun samassa temmaistiin ovi auki ja verinen, ryysyinen mies heitettiin ovesta ulos, aivan tämän nuoren parven eteen. Mies valitti surkeasti, pää oli aivan tohjona ja vaatteet riekaleina. Kaikki olivat ensin aivan mykkinä, sitten kotvasen kuluttua Torsti, yksi poika nuorisoparvesta, sanoi: — Mitä meidän on tehtävä? Päätettiin mennä ensin hotelliin tiedustamaan. Siellä oli kaikki niinkuin ei mitään olisi tapahtunut, kukaan ei tiennyt muka mitään tapahtumasta. Torsti oli rohkea ja päättäväinen nuorukainen. Hän soitti sairasvaunut ja toimitti miehen sairaalaan. Mennen itse mukana, selitti lääkärille tapauksen ja pyysi saada tietoa tästä miehestä.

Suuri oli Jorman hämmästys, kun hän sunnuntaiaamuna heräsi sairaalassa. Päätä pakotti ja silmäluomet tahtoivat painua väkisinkin kiinni. Hoitaja tuli hänen luokseen ja kuiskasi, että vihdoinkin olette tajuillanne. Häneltä sai Jorma vasta tietää tilastaan. Oli oltu aivan toivottomia, pää oli pahoin ruhjottu ja verta vuotanut paljon. Kuka mahtoi olla se ystävällinen nuori mies, joka toimitti hänet tänne, sitä Jorma usein mietti. Muuten hän ei puhunut kenellekään mitään, tuijotti vaan suurilla tummilla silmillään.

Tuli seuraava sunnuntai. Kello 3 oli vierastunti, ovesta astui sisään komea, ryhdikäs nuori mies ja kysyi, missä on nyt se miespoloinen, joka viikko sitten tuotiin tänne pää ruhjottuna. Hoitajatar käski seuraamaan itseään ja toi vieraan Jorman vuoteen viereen. Koskaan ei Jorma muistanut nähneensä miestä.

— Olen Torsti Koski ja olen hyvilläni, että olette toipunut, esitti vieras. Jorma kiinnitti suuret, rehelliset silmänsä mieheen ja ojensi kätensä ja sanoi väräjävin äänin:

— Teitäkö saan kiittää siitä, että olen nyt täällä? Torsti tarttui ojennettuun käteen, puristi;

— Ei puhuta siitä, kaikki on nyt hyvin.

Sen jälkeen kävi Torsti joka viikko Jormaa katsomassa, sai kuulla hänen surullisen elämäntarinansa. Ja tiesi, että Jorma oli kadottanut uskonsa elämään ja se on pahinta mitä ihminen kadottaa. Torsti lohdutti häntä, lupasi toimittaa hänelle työpaikan nahkatehtaalle missä itsekin oli — "ja sitten sinun on liityttävä työväen näytelmäseuraan", puheli Torsti.

Oli kulunut pitkä, pitkä aika. Ja vihdoinkin Jorma pääsi pois sairaalasta. Torsti oli häntä hakemassa. Näistä miehistä oli tullut hyvät toverit. Torsti vei Jorman asuntoonsa ja siellä he tekivät tulevaisuuden suunnitelmia.

— — —

Nyt on Jorma työssä Salmisen nahkatehtaalla, asuu Torstin kanssa. Heillä on sievä huone. Molemmat ovat työväen näytelmäseurassa. Jorma on yleisön suosima, ja on todella ilo katsoa hänen esityksiään. Hänellä on kaunis laulu ääni ja hyvä tyyppi tummine silmineen ja solakoine vartaloineen.

Tuli Jorman päivä, Torsti oli hommannut sakin, laulamaan hänelle. Yöllä hiivittiin poikien asunnolle, Torsti avasi oven, asetuttiin Jorman vuoteen ympärille ja laulettiin. Jorma oli ihmeissään; sitten hän nousi, otti viulun naulasta ja yhtyi laulajiin. Ja tuon suuren miehen silmistä tipahteli suuret kyyneleet sarat. Laulujen loputtua kiitti hän kaikkia ja sanoi:

— Ensikskin kiitän teitä tästä yllätyksestä, mutta ennenkaikkea siitä, että annoitte minulle takaisin uskoni elämään, jonka olin aikoja sitten menettänyt. Ja tämä niinkuin kaikki muukin on toverini Torstin ansiota, ja se suurelta osaltaan sinun ansiotasi, Torsti.

Jorma pysyi laulajia iltaa viettämään seuraavana sunnuntaina, joka olla luvattiin. Torsti kuhisi työtä joukolla ja tytöt pirittivät Jorman ja vaativat häneltä lupauksen että hän soittaisi silloin paljon.

Ja Jorma piti lupauksensa, pojat clivat tehneet takkavalkean jonka ääressä istuttiin kun Jorma soitti, soitti paljon sävel sävel sävelistä sitä alkaa. Ei valittanut enää viulu, sillä sei sillä sävel jota lämmitti niin kummasti kuulijan sydäntä. Takkavalkea loimusi, heittäen punertavan kajastuksen tumman viulunsoittajan tummalle tukalle.

Hassun Jaakon ukulele

Hassu Jaakko oli ennen ollut komea mies. Kylän naisten suosikki ja kuulu soittoniekka. Kun hän, silloin ennenmuinoin, tarttui viulun jouseen, niin jopa peränurkan naisten parvi alkoi levottomasti kuhisemaan, katseiden päilyessä poikajoukkoon, etsien sitä mieluistaan. Samoin pojat siellä ovensuupuolella, housujaan kohentelivat ja tyttöparveen etsien silmäilivät, kun Jaakko viuluaan viritteli. Ja kun viulu sitten yhtäkkiä vingahti iloiseen polskaan, niin jopa silloin alkoi eri hyörinä. Elämän valtasuoni silloin sykähteli terveenä ja voimakkaana, nuori veri kuohui ja kohisi kuin keväinen metsäpuro talven kahleista vapauduttuaan... Ei sellaista ylitsevuotavaa ennen huumaa saanut kukaan muut aikaan soitollaan kun Jaakko, kyän naisten suosikki ja kuulu soittoniekka.

Mutta siitä ajasta on jo kulunut vuosi poikineen. Ja Jaakosta on näiden vuosien varrella tullut Hassu Jaakko, joka elelee yksinäisenä ja hyljättynä isältään perimässään mökkipahasessa kylän laidassa.

Mikä Jaakko-paran iloisen järjen sammutti, sitä ei ole koskaan saatu tietää. Parhaassa miehuutensa ijässä ollessaan lähti viuluineen iloisena maailmalle, — ja palasi sieltä muutamien vuosien kuuttua sammuneen ja kumaraisena, viulun kielet katkenneina ja jousi kuluneena kotitorppaansa. Ihmisiä siitä lähtien ikäänkuin pelkäsi, ei heidän kanssaan puheisiin antautunut juuri koskaan. Jos joskus uteliaat alkoi kyselemään hänen menneisyydestään maailmalla, suupielet silloin hänellä kummasti värähteli, katse painui alas ja äänettömänä kääntyi pois kyselijästä. Toisinaan voi ohikulkija kuulla hänen mökistään viulun valittavan äänen, mutta jos lähestyi mökkiä ja Jaakko sen huomasi, katkesi silloin sävel, eikä hän suostu mökkiin muille soittamaan.

Vuosien vieriessä tuli Jaakko yhä umpimielisemmäksi ja itseensä sulkeutuneeksi, [illegible] konrahjukseksi, ennenaikojaan vanhenneeksi. Vähitellen alettiin häntä nimittää Hassuksi Jaakoksi, joka nimi mukanaan hän kai menee hautaankin.

Rakkaus säveliin on kuitenkin Jaakossa aina pysynyt, huolimatta hänen höperyydestään: itsekin hän vielä viuluaan sormielee, mutta kuuntelee mielellään muidenkin soittoa.

Tästäpä johtuikin, että Jaakko oli [illegible] vieras [illegible] radio [illegible] kaukaisempaankin salosopukkaan. Radio itsestään on Jaakolle käsittämätön kapine, mutta sävelet hän ymmärtää, eikä hän muodosta mitään mietteissään, hautoen höperössä päässään muille käsittämättömiä ajatuksiaan.

Eräänä iltana istui Jaakko tapansa mukaan Kuuselassa radiota kuuntelemassa. Yhtenä ohjelmanumerona sattui olemaan muun muassa havaiilais-musiikkia, ukulelen soittoa. Koskaan aikaisemmin ei Jaakko ollut kuullut tällaista musiikkia ja niinpä hän ilmeisesti ensimmäisen kappaleen loputtua kysyykin:

— Millä ne soittavat?

Kuuselan Vilho, maailmalla kiertänyt velikulta, ehättäytyy antamaan Jaakolle vastauksen, omalaatuisen selityksen, jonka kuullessaan toiset hymyilevät:

— Kuinka, etkö sinä sitä tiedä? Sehän on ukulele, havaiilainen soitin, jossa ei ole kieliä eikä jousia, sen muodostaa kissat. Ne on pantu pitkulaiseen laatikkoon, hännät on vain jätetty ulkopuolelle soittamista varten. Kun vetää pikku kissaa hännästä, niin kuuluu kimeä ääni, iso kissa mouruaa luonnollisesti römäkämmästi ja voimakkaammasti. Vai ei Jaakko ole sellaista ennen nähnyt?

Vilho on pitänyt omalaatuisen "ukulele-esitelmän" totisin naamoin, mutta toisten suupielet nytkähtelevät arveluttavasti. Kukaan ei kuitenkaan naura. Jaakko istuu nurkassaan allapäin ja mutisee jotain itsekseen. Samassa alkaa radio taasen soida ja Vilho perustelee vielä juttuaan:

— Kuuntelehan, Jaakko. Tuo ääni on suuren kollikissan, kuuleehan sen äänestäkin... Tuo taas pienen pentukissan, jonka häntää soittaja nipistää... Tuollainen soittovehe se pitäisi saada Jaakonkin. Se on eri kapine kuin viulu...

Tavallista mietteliäämpänä lähtee Jaakko sinä iltana Kuuselasta tönöönsä kylän laitaan. Mitähän höperössä päässään miettineekään?

* * *

On kulunut muutama viikko edelläkerrotusta. Kylän muijat ovat alkaneet ihmettelemään, että mikä riena heidän mirreilleen on tullut, kun ne yksi toisensa jälkeen jättävät kodin, eikä niistä tavata jälkeäkään. Eräänä päivänä tulee naapurin emäntä Kuuselaan, ja muun puheen lomassa ihmettelee, että kun heidänkin kissansa on kadonnut, eikä sitä löydy mistään. Kertoo muidenkin talojen emäntien valitelleen samaa. Vilho kuulee jutun ja hänen päähänsä pälkähtää, että eiköhän se Jaakon turilas vain lienekin ottanut vakavalta kannalta hänen kerrallista juttuaan ukulelesta. Ei puhu kuitenkaan [illegible] mitään asiasta, vaan painautuu [illegible] hiljaisuudessa [illegible] tallustamaan Jaakon mökille.

Sykkyinen ilta on jo melkoisen hämärä, kun Vilho saapuu Jaakon torpalle. Hän kiertää torpan kaukaa ja lähestyy sitä sitten siltä puolen missä ei ole ikkunoita. Tultuaan seinävieren, kuulee hän Jaakon sisäpuolesta jotain puuhailevan ja itsekseen mutisevan. Odotusa siinä hetken ja eiköş vain äkkiä kuuluu kuin sisältä kissan, ärtynyt maukaisu, kohta perään toinen ja kolmas. Vilhoa hymyilyttää, mutta samalla myöskin säälittää kissojen kohtalo, joutuessaan höperön käsiin. Hän kiertää tuvan ja astuu äkkiarvaamatta tupaan. Jaakko häkeltyy hänet nähdessään ja koettaa työntää kissalaatikon penkin alle, mutta Vilho sanoo:

— Älähän nyt hämmästy, Jaakko. Anna laatikon olla siinä, näinhän minä kuitenkin. Katsos, sinä otit liian vakavalta kannalta sen minun juttuni, laskin vain leikkiä, sillä ei kissoilla voi mitään soittaa.

Jaakko seisoo allapäin kissalaatikon vieressä ja virkkaa sitten jonkun ajan kuluttua surullisesti:

— Minkätähden sinä minua narrasit?

— Enhän minä arvannut, että sinä ottaisit sen täydestä. Mutta lasketaanhan nyt kissat pois laatikosta.

Jaakko aukaisee laatikon kannen ja kissat loikkaavat siitä ulos ja samaa tietä ovesta pihalle, jonka Vilho on avannut. Hän on lähdössä itsekin pois, mutta huomattuaan Jaakon surullisen katseen, hänen mieleensä juolahtaa jotakin.

— Kuulehan! virkkaa hän, mennen Jaakon luo ja taputtaen tätä ystävällisesti olalle. Älä ole pahoillasi tuon asian vuoksi. Minä ostan sinulle ensikerran kaupungissa käydessäni oikean ukulelen, sellaisen, joka soi yhtä kauniisti kuin se radiossa kuulemasikin. Mitä sanot?

Jaakon silmät kirkastuu ja moneen vuoteen karehtii hänen huulillaan hymyn tapainen, kun hän virkkaa:

— Saanko minä sen aivan omakseni?

— Kyllä, aivan omaksesi.

Jaakko sai ukulelen, kuten Vilho oli luvannutkin, ja oli lahjasta niin iloinen, että ihmiset alkoivat jo puhua Jaakon parantuneen huomattavasti höperyydestään. Mutta kylän kissat eivät vain häntä unohtaneet, sillä niin pian kuin hän ilmestyi niiden näkyviin, luikahtivat ne marahtaen pakoon ensimmäiseen tapaamaansa koloon.

Carl Ben Eielsonin tuhoutuneen lentokoneen jätteet, jotka Neuvostoliiton lentäjät löysivät Siberiassa. Lentäjät ovat nähtävästikin näääntyneet erämaassa, sillä heistä ei ole löydetty merkkiäkään. Yhdysvaltain hallitus tietoisesti saboteerasi etsiskelyjä, sillä se ei kääntynyt Neuvostohallituksen puoleen ennenkuin viikkoja lentäjien katoamisen jälkeen.

"Roihuavan ristin ritari" täydessä sota-asussaan, jollaisia klanit käyttävät roiviotöitä suorittaessaan. Yksi klanista, tohtori W. A. Phillips, juuri sai mitättömän rangaistuksen naamioituna esiintymisestä, oltuaan osallisena erään valkoisen työn riistämisessä sulkasena luota, jonka väitettiin olevan neekerin.

Ihmisasunto

Sen kehityksen vaiheista

Suojaksi huonoa säätä vastaan, joka vaikutti hyvin turmiollisesti varsinkin kasvavan polven terveyteen ja kehitykseen, tarvitsi ihminen asunnon. Eläimetkin kaivavat itselleen kolon, laativat maanalaisen tai maanpäällisen pesän tai kuten entisajan ihminenkin, elävät luolissa. Pääerotuksen metsänpedon ja ihmisen asumuksien välille muodosti ensin katto ja sitten myöhemmin sisäinen rakenne ja kalustus. Kun ihminen verrattain aikaisin alkoi käyttää hyväkseen tulta, ei hänen mikään pysyvä asuntonsa koskaan ole ollut ilman tulisijaa. Toisaalta saattaa tuli taas vaikuttaa kunnollisesti vasta silloin, kun se ja sen ääressä lämmittelevät ovat katolla suojatut ilmakehän paineilta.

On ymmärrettävää, että Europan jääkauden ihminen suosi luolia silloisena asuntonaan. Luola-asunto ei vaatinut mitään monimutkaisia keinotekoisia laitteita ja, jos oli kuiva, suojasi mainiosti kylmältä.

Sitävastoin ei ole voitu vielä ratkaista, asuiko kaikkein alkuperäisin ihminen luolissa. Maapallon lämpimämmässä vyöhykkeessä ja maapallon kehityksen lämpimämpänä (mioseenisena) aikakautena saattoi hän hyvinkin sensijaan kyhätä itselleen katoksia petoeläinten nahkoista, puunkuorista, oksista, lehdistä y.m., jollaisia majoja vielä nytkin tehdään leiri- ja kenttäelämässä. Asuntojen rakennus otti askeleen eteenpäin silloin kun ihminen alkoi joko kaivaa, kovertaa keinotekoisia luolia (kuten Pohjois-Europassa) tai rakentaa alkeellisia maanalaisia mitä erilaisimpia majoja. Mutta me havaitsemme, että suurin huomio aina kiinnitetään kattoihin. Niiden tukina käytetään karkeita puunrunkoja. Sitten sileitä pylväitä ja lopulta kivipilareita. Teltan käyttö asumuksena saattaa todistaa sekä alempaa että myös korkeampaakin kulttuuria, riippuen asianhaaroista. Viihtyisä paimentolaisteltta voidaan katsoa kuuluvaksi verrattain korkeaan kulttuuriasteeseen — ajatelkaamme esim. beduiinien moniosaisia kamelin- ja vuohennahkatelttoja. Kehittymättömillä kansoilla jää se sateelta ja tuulelta hät' hätää suojelevaksi vigvamiksi.

Vasta kuljeskelevasta elämästä luopunut, paikoillaan asustava ihminen rakentaa talon, joka on ihmisasumus nykyaikaisessa mielessä. Sen kahtaalle viettävä katto muistuttaa vielä entisajan teltoista. Kartion tai mehiläisenpesän muotoiset, assyyrialais-kaldealaisiin muistomerkkeihin veistetyt pyöreät rakennukset kuvaavat valaisevasti paimentolaisten muinaisia majoja. Muinaiskiinalainen talo edustaa vielä tänäpäivänäkin bamburuokomajaa. Hindulaistalon pohjapiirustus on vieläkin vallitsevana monissa europpalaisissa rakennuksissa.

Etelä-europpalaisissa maissa, joissa ilmanala sallii ihmisen suurimman osan vuorokautta oleskella taivasalla, ovat asunnot pohjoismaalaisen kannalta katsoen vähemmän mieluisia oleskelupaikkoja. Vanhan ajan kreikkalaistalo muodostui pylväiköstä, miesten huoneesta ja rikkailla kansalaisilla useista yleiseltä sisäänpääsyltä suljetuista naisten huoneista. Roomalaistalo, myöskin yksikerroksinen, oli vain harvoilla henkilöillä, omistavan luokan jäsenillä uhkea momine asuntohuoneineen. Maailmankaupungin köyhälistöläiset asuivat vuokralaisasunnoissa, ahtaissa, korkeissa ja huonosti rakennetuissa kasarmeissa.

Keskiajan porvaristalo kehittyi yksinkertaisesta saksalaisesta asunnosta (Halle), kuten useimmat muinaiset (ritari-) linnat muodostuivat rakennusryhmissä, jotka toinen toisensa perään rakennettiin aikojen kuluessa alkuperäisen rakennuksen — "Bergfrit'in" — ympärille.

Tärkeän osan ihmisasumuksesta muodostaa talouskalusto. Kuten ihmiskäsi oli varhaisimpana työvälineenäkin, samoin se myös oli vanhin ruokailuväline. Ruoan leikkaamiseen ja paloittamiseen käytettiin metallien keksimiseen saakka teräviä kiviveitsiä. Metallien valmistuksesta lähtien ilmenee mitä erilaisimpia ruukkuja, kulhoja, vateja, tuoppeja jne. Entisaikojen kansat, kuten kiinalaiset ja hindut vieläkin, eivät tunteneet huonekalujen käyttöä. Muinais-Egyptissä oli käytännössä sama talouskalusto, jota pääasiassa tänäkin päivänä käytämme. Muinaiskreikkalaisen talon kalusto oli hyvin yksinkertainen, kun sitävastoin omistava Rooma antoi suuren merkityksen ylelliselle sisustukselle. Runsas osa tätä kalustoa kaikkine ominaisuuksineen ja taipumuksineen tuhoutui suuren kansainvaelluksen myrskyissä. Roomalaisten taideteokset ilmenevät uudelleen renesanssiajalla. Kuten silloin, samoin vielä nytkin runsas huonekaluteollisuus muodostaa merkittävän taideteollisuushaaran.

Pioneeritkin pelottavat kapitalisteja

Kun New Yorkissa työläiset lähtivät kymmeniä tuhansia käsittävissä joukoissa ulkoilmakokouksiinsa ja mielenosoituskulkueisiinsa viime torstaina, jolloin kaikki maailman vallankumoukselliset työläiset olivat kaduilla protesteeraamassa nykyistä järjestelmää ja sen aiheuttamaa työttömyyttä vastaan, olivat pioneeritkin mukana. Pioneerit ovat aina eturintamassa kun heitä tarvitaan. Siksipä kapitalisteja ja niiden palkkaamia poliiesja peolitti pioneeritkin ja nämä poliisihurtat päättivät ajaa Pioneerit, työläisten lapset pois ajaa pioneerit, työläisten mielenosoituksista.

Niinpä sitä varten oli liikkeellä yli 300 erikoista koulupoliisia, jotka koettivat ajaa kouluun jokaisen lapsen, jonka he näkivät kaduilla muitten työläisten mukana. On itsestään selvää, että ei pioneereja niin vaan napattu kiinni.

Työläisten lapsetkin ovat pelottavia kapitalisteille kun ne todella toimivat niinkuin Nuorten Pioneerien tulisi toimia. Kun ne jakavat lentolehtisiä ja puhuvat toisille lapsille työväenliikkeestä, tekevät voimakasta työtä iso-vatsaisia kapitalisteja vastaan, jotka tuntevat olevansa vaarassa niin pian kuin työläiset näkevät mitenkä heitä petetään ja mitenkä heidän työnsä tulokset riistetään heiltä pois.

Neuvostoliitto edistyy teknillisesti nopeasti

Uusia saavutuksia rakennustekniikan alalla

MOSKOVA, maalisk. 10. — Neuvostoliiton virkailijat eivät usko kaptalistivaltioiden käymiin rauhanneuvotteluihin, aseiden riisumisja laivastojen pienentämiskonfe- renssehin, että niissä todellakaan mitään todellista pohjaa luotaisiin rauhalle. Tämän vuoksi Neuvostohallitus koettaa turvata asukkaita kaikkia nykyaikaisia sodankäyntitapoja vastaan. Täällä rakennettaviin uusiin mallitaloihin rakennetaan maanalaset suojapaikat kaasuhyökkäyksiä vastaan.

Ensimäinen yhteinen mallitalo tulee maksamaan $1,000,000 ja siihen tulee mahtumaan 1,200 asukasta. Rakennukseen tulee seurusteluhuone, kirjasto, annosruokala, pikkulasten koulu, seimi, näyttämö, koneilla varustettu pesulaitos, kaikenlaisia kauppoja y.m. Moskovan koululaisia varten rakennetaan vieläkin upeampi, $1,500,000 maksava rakennus.

Columbia FONOGRAFEJA Vapauden kirjakaupassa

Kun ajattelette ostaa itsellenne tai sukulaisellenne fonografin, niin käykää ensin puhuttelemassa meitä. Meiltä voi saada yhtähyvillä ehdoilla kuin keneltä tahansa niiden jälleenmyyjältä. Suomeen matkustajat! Samalla kun ostatte Vapaudesta tiketin matkustaaksenne kotimaahan niin ostakaa myös Portable Fonografi myös. Se on käytännöllinen kuljettaa mukanaan ja tuottaa teille matkalla monta hauskuutta. Kämppäläisille, kämppäilijöille ja piknekkivierailijoille erityisesti palkitsee näiden fonografien käytännöllisyyttä. Käykääpäs kesällä tanne varten katsomassa niitä Vapauden kirjakaupassa.

Seuraavia Columbia Portable Fonografeja on meiltä saatavana

No. 15 Carryola	$17.50
Model B Realtone	21.00
Model 118 Columbia	25.00
Model 126 Columbia	35.00
Model 135 Columbia	45.00
Model 163–Columbia	65.00

Ulkopuoliset, jotka eivät ole tilaisuudessa ostamaan suoraan kaupastamme, voivat luottamuksella lähettää tilauksensa, tulemme täyttämään ne huolella ja nopeasti.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMALAINEN APTEEKKI JA ROHDOSKAUPPA
Montrealissa, Que., 151 Ontario St.

Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia kuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava alla olevalla osotteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitealle tuleva kirjeenvaihto, ynnä muut lähetykset osotettava: K. Salo, Box 519, So. Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: John Witta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLAISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osote: Box 29, Shaunavon, Sask., Can.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 29, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on Alf. Hautamäki, 316 Secord St., Port Arthur Ont. Rahalähetykset on tehtävä yllä olevalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont. [illegible] teerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 53 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai [illegible]

S. J. NOLALUN osaston kokoukset [illegible] kuukauden 2:nen sunnuntai kello [illegible] vaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON [illegible] pidetään osaston huoneustolla [illegible] St. West, jokaisen kuun ensimäinen [illegible] kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan [illegible] samana päivänä kello 2 iltapäivällä [illegible] vaihto-osote: S. J. Montrealin [illegible] Notre Dame St. West, Montreal, Que.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON [illegible] joka kuukauden ensimäinen [illegible] kunnan kokoukset joka kuukauden viimeinen maanantai, näytelmäseura [illegible] joka toinen keskiviikko, naisjaosto [illegible] joka ensimäinen ja kolmas tiistai [illegible] Kaikkien kokousten aika on kello [illegible] jeenvaihto-osote 316 Bay St., Port Arthur.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14 [illegible] Ont.

S. J. ROSE GROVEN osaston [illegible] tään joka kuukauden toinen sunnuntai [illegible] j.p.p. — Kirjeenvaihto-osote: [illegible] Rose Grove, P.O. Ontario

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTON työkokoukset pidetään joka toinen [illegible] alkaen kello 8 j.p.p. omalla [illegible] 126 Thompson St., Sault Ste. Marie.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston [illegible] set pidetään joka kuukauden [illegible] nuntaina, kello 2 ip Osote: Box [illegible]

SOINTULAN OSASTO (Canadan [illegible] Järjestön Osasto 56) kokoukset [illegible] laan joka kuukauden ensimäinen [illegible] kello 1 päivällä. Osote: Sointula [illegible]

SUDBURYN OSASTON NO. 16 [illegible] osote on: S. Osasto, Box 25, [illegible]

S. J. TIMMINSIN osaston [illegible] joka toinen sunnuntai. [illegible] osote: S. Osasto, Box 1090, [illegible] Paikkakunnalla on edistymässä [illegible] kaivanto- ja metsätyöläisten [illegible]

S. J. TORONTON osaston työkokoukset [illegible] Toronton Suomalaisen Seuran [illegible] Broadview Ave., jokaisen kuukauden [illegible] ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen [illegible] Ohjelma- ja keskustelukokoukset [illegible] kaisen kuukauden toinen ja [illegible] ilta, alkaen kello 8.00. Osote: [illegible] 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN [illegible] pidetään ensimäinen sunnuntai [illegible] jeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kokoukset [illegible] tään joka kuukauden 3: [illegible] j.p.p., Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON [illegible] on jokaisen kuukauden toinen [illegible] kello 7.30 illalla Clinton haalilla [illegible] Street East

V. ja U.-SEURA JYMY:N [illegible] Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN [illegible] Toimisto, Suomalaisten Työ [illegible] Keskuksen ja Näytelmäliiton [illegible] Finnish Federation, 35 East [illegible] York, N. Y. Kaikki kirjeenvaihto [illegible] lähetykset on lähetettävä yllä olevalla osotteella.

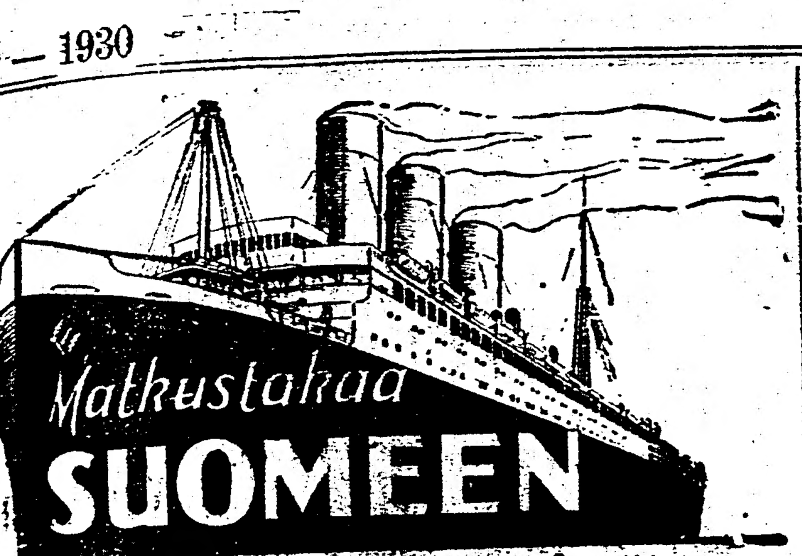

PURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.
GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN

Huhtik. 17	MELITA
**Huhtik. 18	DUCHESS OF YORK
*Huhtik. 25	DUCHESS OF ATHOLL
4	DUCHESS OF RICHMOND
5	MINNEDOSA
11	DUCHESS OF BEDFORD

käy Belfastissa
käy Liverpoolissa.
y Liverpoolissa ainoastaan.

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN
27 | Huhtik. 23 ... MONTROSE

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN
... MONTCLARE
6 ... MONTCALM

CHERBOURGIIN JA LONDONIIN
... METAGAMA

NEW YORKISTA
CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN
... EMPRESS OF AUSTRALIA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

...empiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää ...ansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. ...strict Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

...sanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys ... Pacific Expressin välityksellä.

...uomalainen Autokoulu ja Korjaamo
... John St. - Puhelin Wa. 3354 - Toronto

Suomalaisen auto- ja konekorjaamon yhteydessä toimi... autokouluun otetaan jatkuvasti oppilaita päivä- ja ilta... ...ille. — Täydellinen opetus koneentuntemuksessa ja ajossa. Korjaustyöt suoritetaan kaikki takuulla ja ensiluokkaisesti. ...nivuotinen kokemus, opetus ja korjausalalla. Käytettyjä autoja ostaessanne kääntykää luottamuksella ...emme, sillä erikoistuntijana annamme mielihyvin avus... ...sen tuntemisessa.

Kunnioittaen
...uomalainen Autokoulu ja korjaamo
A. NISULA

Oletko tilannut "Vapauden"

...mblane, Sask.

(...atkoa 3:lta sivulta)

...oivoon ja oli nauttinut ... jonka johdosta kuoli. Lap... ...ety orpojen kotiin. Vanhin ...ny, on nyt 19 v., herttaisen ... Ja niin on Jenny pitänyt ... entiset tuttavat, että yle... ...lla tänne, vaikka hän oli ...n täältä lähti vasta 11 v. Suomenkielen hän vaan on ...unhoittanut.

...on kaunistuneet helmikuun ...tä lähtien. On aina vaan ...t niin, että on vienyt lu... ...ka sitä oli aikalailla. Nyt ...in vähän jäätikköä notko...ssa; aivan on niinkuin olisi ...ä keskellä talvea. Vaan kyl... ...siitä vielä kylmentääkin en... ...leikki on lukossa.

... kävi vähän hullusti, kun ...vanneet panna toimeksi 8 ...päivän juhlia. Kokouksessa ...yllä puhetta, mutta kun on ... hirveä talvi niin meinat... ...äei haalille kumminkaan ...ä tule yleisöä minkään ver... ...on turha pystyttää epäon... ...juhlaa, ja kun nyt olisi ...saada enään mitään kun... ...tarkoitustaan vastaava toi... ...laiseen tilaisuuteen.

...in ihan unhoittaa mainita ...nbianen naisosasto luovutt... ...risen naislähetystöön Ve... Se on kyllä pieni summa ...umattin, että rahan reikif ... paljon lähitulevaisuudessa, ...keämmille asioille.

... naisosaston toiminta on ...kitalven ajan ilmain anka... ...akia aivan seisauksissa. Em... ...oineet pitää kokouksia jou... ...tammikuussa ollenkaan ...ä ei ole "punanen kurssi... ...ksanut temmata mukaansa. ...äs ole "turkinpunaisia" a... ...valkaissut jäätävän pureva ...akaan. Punaisina ne vaan ... täällä kämpän nurkass? ...sa — —.

...lauseet tuli mieleeni, luettu... ...audesta helmik. 4 p:nä nu... ...nimimerkki M. W:n kirjoi... ...ossa hän taas hänelle omi... ...tavallaan julmistuneen hauk... ...ti hyökkää tämän paikan ...n niskaan, täyttäen paikka... ...jeensä jos minkä tyylisillä ...ä kysymyksillään.

...t vieraillla paikkakunnilla ...n tuonlaisen kirjoituksen, ... että ei täällä olekaan oi... ...mmunistia muita kuin M. W. ...aikka voihan se niin ollakin, ...aista kuvaa M. W. juuri y... ...ada aikaan, uskottaen, että ...muut ovat saamattomia vä... ...iin hän ainakin kirjeessään ...mutta kaikesta huolimatta ...äällä ole asiat.

Luodaanpa katsaus edesmenneeseen toimintaan, niin se jo osoittaa, että ei ole aivan kämpän nurkassa mojottu, kuten M. W. kirjoituksessaan sanoo, vaan hyvin huomaa, että on siinä ollut toiminnassa joku toinenkin eikä ainoastaan kirjoittaja.

Niistä Lenin muistojuhlista se metakka tällä kertaa alkunsa sai, että kun ei sinne yleisöä paljon saapunut, eikä niin olle nsiinä muodossa näytetty punaista kurssia. Mutta ettehän poloiseni itsekään ollut siellä näyttämässä punaista kurssianne, vaan loistitte poissaolollanne, kuten joille teette moisia kysymyksiä, että vieläkö viitsitte kerskua punaisuudellanne. Olisitte sanonut, että vieläkö viitsimme kerskua punaisuudellamme. Ja minä ainakin yhtenä tuon kirjoituksen lukijana voin omasta puolestani vastata kysymykseen, että vielä, ihan varmasti. Ei se väri niin vähällä muutu.

Ja vielä te kysytte, että menettekö kernaammin korttiklupeihin silloin kun teitä kutsutaan omiin kommunistisiin kokouksiin, missä teille on varattu tilaisuus kehittää järkiriepuanne (riepuanne!). Täällä ei ole suomalaisten keskuudessa mitään korttiklupia. Ja tuskin M. W. tietää yhtään kommunistia täällä, joka olisi jäänyt kokouksesta vain pelatakseen korttia. Jotkut kyllä kotonaan huvittelee kortinpeluulla itseään ja vieraitaankin. Itse en pelaa enkä suolusta korttipeliä, pidän sen ajan hukkaan tuhlaamisena, vaan sittenkään en ajattele sitä niin huonoksi peliksi kuin kotoiset "nyrkkeilyharjotukset".

Ja milloinkas ihmeen aikana te olette tehnyt loikkauksen niin paljon yläpuolelle täällä olevien toisten toverien, että teidän passaa sanoa toisille että "järkiriepuanne". — Teilläkö yksin on järki ja toisilla tovereille vaan "järki-riepu"? Oletteko todellakin jo kiivennyt niin itserakkautenne huippuun, vai onko mielestänne sellainen niin mukavaa toveruuskieltä, eli pidättekö että se on sitä hyvää agitatsionia ja valistustyötä, vai mistä vaikuttimista tuon tapaiset nimitykset kirjoituksissanne ilmenee?

Joka tapauksessa, uskokaa pois, ei tuon tapaiset kirjoitukset mitään kehittäviä ole, eikä lietso innostuksen tulta kenenkään mieliin. Pitäisi teidän kokeneena miehenä se jo itsekin ymmärtää.

No niin, tulihan tässä nyt vähän M. W:tä morkatuksi, mutta siltikin toivotan kaikille tovereille mitä hauskinta kesän tuloa ja nautintoa sen saapumisesta; myös reipasta luokkataistelutarmoa!

Haaste: kirjoita sinä nyt, Seidi. Älä ivo laimin. — Olga Waara.

Lasten seimien yhä kasvava tärkeys neuvostotaloutta rakennettaessa

Lapsiseimien muodostaminen on ollut Neuvostoliitossa jo vuosia käynnissä. Heti jälestä vallankumouksen oli hallitus pakoitettu muodostamaan lapsiseimiä, jonne voitiin sijoittaa ne tuhannet lapset, jotka vallankumouksessa olivat menettäneet vanhempansa, niin äidin kuin isänkin. Nämä lapset hallituksen toimesta otettiin perustetun lastenhuoltoyhdistyksen alaiseksi. Mutta rinnan tämän varsinaisen huoltoyhdistyksen lastenkoteja, alkoi muodostumaan lapsiseimiä, jonne tuhannet äidit voivat jättää lapsensa päiviksi, jolloin olivat työssä. Nämä tällaiset seimet syntyivät teollisuuslaitoksen juurelle niin läheltä tehdasta että äiti työhön mennessään voi jättää lapsensa hoidettavaksi, ja taasen ottaa sen mukaansa kotiin illalla, jos hänellä nimittäin on sellainen asunto, että se lapsen terveydelle on sopiva lääkärin tarkastuksen perusteella. Jos niin ei ole, niin siinä tapauksessa hoidetaan lasta tuossa seimessä jatkuvasti.

Arvaamaton hyöty on tällaisesta seimen käyntiin ottamisesta niille tuhansille työläisäideille, joiden pitää käydä työssä. Toiset ovat pakoitettuja siihen elämänsä eteenpäin viemiseksi. Monesti ovat ilman miestoveria, ja toisille on herännyt halu sen itsenäiseen tulon mukana voimakas pyrkimys edistää teollisuuden uudelleen rakentamista.

Niin onkin syntynyt Neuvostoliiton suurimpiin kaupunkeihin tuhansia lapsiseimiä, joissa hoidetaan satojatuhansia lapsia, sellaisiakin, joilla vielä on vanhemmat elossa.

Allekirjoittaneella oli tilaisuus tutustua lähemmin tällaisten lapsiseimien sisäiseen elämään ja järjestykseen. Lapsia oli 200, joiden ikä vaihteli kahdesta kuukaudesta seitsemään vuoteen, josta ijästä alkaen lapset menevät kouluun ja niin toimivat koulun yhteydessä. Lapset tässä seimessä oli järjestetty, jokainen ikäarja eri huoneustoon, jossa heillä oli oma hoitajansa, joka järjesti heille leikit, teki ynnä muut sekä heille kuuluvan ruuan. Jokaisella osastolla oli oma toimintansa, [illegible] ikäarjan mukaan. Erikoinen laitoksessa [illegible] vä karkaja ja sairaanhoitaja, [illegible] vät [illegible] lasten terveyden ja [illegible] järjestyksen muodosta [illegible] taipeen mukaisia määräyksiä kunkin osaston hoitajille.

Laitokseen kuului oma keittiö ja leipomo, jossa valmistettiin lapsille tarjottava ravinto. Kylpyhuoneita oli, joissa lapset pestiin, pienemmät jokainen päivä ja isommat vaan joka toinen päivä. Huoneet kaikki olivat puhtaita ja valoisia. Seimet oli myös aurinkohuoneilla varustettuja, jonne lapset voitiin siirtää nukkumaan sääsuhteiden salliessa. [illegible] nä kesäiseen aikaan [illegible] minta [illegible] kokonaan.

Lapsien vanhemmat ovat maksuvelvolliset tästä lapsensa hoidosta, mutta tuloista [illegible] perhesuhteista. Lapsen äiti, jos on yksinäinen eikä lapsella ole isää äidin yhteydessä huoltamaan, saa tämä lapsi kokonaan vapaan paikan tässä seimessä. Jos on isä myöskin ja molemmat käyvät työssä eikä ole muita kuin yksi lapsi, tai kaksi lasta maksavat he kolmekymmentä ruplaa kuukaudessa lapsensa hoidosta. Mutta jos on perhe, jossa on neljä lasta tai useampia eikä perheen tulot kuukaudessa kohoa niin korkealle, että ne jaettuna perheen jokaisen jäsenen kesken tekevät kolmekymmentä viisi ruplaa henkeä kohti, niin heidän ei tarvitse maksaa lapsiensa hoidosta mitään. Mitään lisäkorvausta ei perheen joudu maksamaan silloinkaan, jos heidän lapsensa lääkärin määräyksestä pidetään tuossa seimessä vakituisesti.

Tähän muotoon on kehittynyt valtavan suuret lapsiseimet Neuvostoliitossa. Kouluissa on samaan tapaan, mutta ei luonnollisestikaan kerrotussa järjestyksessä. Mutta lapset koulussa saavat ravinnon ja on heillä oleskelu- ja leikkihuoneensa koulutoiminnan yhteydessä, koska useissa kouluissa on lapsia, jotka ovat [illegible] vanhempain ollessa työssä.

Koulussa kuitenkin lapset jo itse huolehtivat ruuan tarjoilusta, astioiden puhdistuksesta ja järjestyksestä.

Näin on Neuvostoliiton äiti, työläisnainen, vapautunut lapsikasvatusorjuudesta, ja sadattuhannet Neuvostoliiton lapset jo tänään elämänsä alusta opettelevat yhteistoimintaa näissä lapsiseimissä, äitien ollessa teollisuuden ynnä monissa muissa yhteiskuntaelämää eteenpäin vievässä hyödyllisessä työssä, ja näin ovat muodostuneet kokonaan [illegible] riippumattomiksi todellisiksi maansa kansalaisiksi, joilla on kaikkialla samat oikeudet kuin miespuolisillakin, sekä samanlaiset mahdollisuudet.

Tämä teollisuuskeskuksissa kehitty nyt lapsiseimijärjestely on nyt valloittamassa maaseutuja. Maanviljelyksen kollektivisoiminen avaa suuret mahdollisuudet lapsiseimien muodostamiselle, koska parhaillaan on maaseudulla vilkkaassa toiminnassa pikkuviljelijöiden maiden yhdistäminen yhteisomistukselle koneiden, riihien, tallien, ynnä muiden maanviljelystaloudessa tarvittavien välineiden saattaminen yhteistalouteen, jonka kautta syntyy suurtalous, joko artteli eli kommuuna. Näin ilman muuta astuu päivän tärkeimmäksi kysymykseksi lasten seimien muodostaminen, sillä suurviljelystalouden sakin tarvitaan niin miesten kuin naisten työvoimaa. Silloin on saatava lasten yhteinen huoltolaitos, [illegible]

Nyt tulisella kiireellä on maanviljelyksen kollektivisoinnin yhteydessä alettu muodostamaan lapsiseimiä. Ilokseen vanhemmat huomaavat suuren hyödyn sen itselleen että lapsen hyödystä tästä yhteisestä lapsikodista. Lapsensa tapaavat hyvin hoidettuina iloisina, reippaina. Siis maanviljelyksen kollektivisoimisen yhteydessä maaseudulla oleva työläisnainen jo vapautuu suuren helpoituksen itselleen sen kautta [illegible] talonpoikaisnainen, joka on saanut [illegible] lepoa ja ruuhaa, köyryssä selin leikata sirpin kanssa kauraa tahi ruista, kaivaa kuokalla perunoita, ja työnsä lomassa huoltaa lapsiaan. Mikä suuri huojennus hänet tapaa suurviljelyksen yhteydessä, kun saa tehdä jotakin vissiä työtä maanviljelysalan koneellistuttua, joko karjan hoitajana, tietoisena siitä, että hänen lapsensa ovat ravitut ja hyvin huolletut, yhteisessä lapsiseimessä. Näin alkaa vapautua talonpoikaisnaisenkin kotiorjuudesta ja kohota tietoisuuteen miehen rinnalle. — J. L.

Nuorison osasto

Nuorisoliittolaiset! Enemmän käytännölliseen työhön!

Yhtenä suurimpana vajavaisuutena nuorisomme toiminnassa, etenkin keski- ja pohjois-Ontarion alueella, eikä kirjoittaja ole suuresti erehtynyt, on tähän saakka ollut se, että nuoriso ei ole käynyt käsiksi varsinaiseen joukkotyöhön, joka on tärkein ja ensimäinen toiminta-ala, jonka kaltaiseen nuorisoliike perustuu. Nuorisoliittolaisemme ovat liian paljon jääneet haalien oviensisäpuolelle, eivät ole edes tehokkaasti pystyneet saamaan vedettyä mukaan kaikkia suomalaisia nuoria, jotka kyllä liikkuu suurissa määrin tansseissa, iltamissa, j.n.e.

Missä on syy tähän? Ainoastaan siinä, että alotetta ei ole tehty, ei ole luotettu omiin voimiin niin paljon, että olisi ryhdytty käymään työhön käsiksi. Tämä on vakava virhe, mutta ei siitäkään voi kukaan lähteä moittivassa ja syyttävässä mielessä puhumaan, sillä nuorisoliikkeemme on vielä nuorta ja ei ole ehtinyt kehittämään omasta keskuudestaan toimitsijoita ja johtajia tällaisissa toiminnoissa. Mutta samalla kertaa on myös pidettävä mielessä, että kukaan ei voi kehittyä pitemmälle ellei käytännölliseen toimintaan järjestymättömien työläisnuorten järjestämiseksi käydä heti. Ainoastaan työläisnuorten jokapäiväisiin taisteluihin osallistumisen kautta voivat nuoriso-osastomme todella kehittyä sellaisiksi kuin niiden tulisi olla ja millaisiksi niiden on muodostuttava luokkataisteluiden kiihtyessä.

On välttämätöntä, että jokainen nuorisoliittolainen tarmokkaasti ryhtyy toimimaan saadakseen yhteyksiä järjestymättömien nuorten kanssa, luonnollisestikin työläiset teollisuudessa ovat kaikkein tärkeimpiä saada vaikutusvaltansa alle, kansallisuuteen katsomatta. Jokainen tuntee useita nuoria, joihin vähitellen vaikuttamalla voidaan istuttaa järjestyneisyyden tarpeellisuudesta käsitystä ja sitten vetää nuorisoliiton osastoon toimintaan. Että tämä ei ole mahdotonta toteavat juuri käynnissä olevan työttömien taistelun yhteydessä saavutetut kokemukset. Nuorisoliitto on useilla paikkakunnilla päässyt yhteyteen järjestymättömien nuorten työläisten kanssa työttömyysryntäyksen yhteydessä ja se on onnistunut värväämään kymmeniä uusia jäseniä. Jos näistä uusista jäsenistä eivät kaikki mahdollisesti pysyisikään mukana jää kuitenkin huomattava osa.

Siis pyrkikäämme enemmän työskentelemään järjestymättömien keskuudessa oman sisäisen toimintamme lisäksi. Ainoastaan sillä tavoin saamme uutta verta mukaan ja nuorisotoiminnan todella taistelevaksi vallankumouksellisen työväenliikkeen eturintamajoukoksi.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Nuoret kirjoittamaan "Vapaudelle"

Vapaus tulee tästä alkaen säännöllisesti kerran viikossa julkaisemaan erikoista nuorten osastoa johon jokaisella on tilaisuus kirjoittaa. Nuorten osasto tulee olemaan välineenä yleensä suomalaisen työläisnuorison vetämisessä Canadassa lähemmäksi työväenliikettä, päämääränä ollen tutustuttaa heitä yleensä nuorten työläisten asemaan Canadassa ja osoittaa heille järjestäytymisen tarpeellisuuden Canadan kommunistiseen nuorisoliittoon, joka on ainoa Canadassa oleva nuorison taisteleva järjestö. Tällaisen laajakantoisen ohjelman ollessa päämääränämme on ehdottomasti tarpeellista, että nuoret suomalaiset työläiset kaikkialla Canadassa kirjoittavat havainnoistaan työpaikoillaan ja kaikkialla.

Ei yksinomaan ole nuorison osastoa katsottava varttuneemman nuorison lehdeksi vaan on siihen pioneereilla, järjestönuorilla, sekä varhaisnuorisolla yleensä tilaisuus kirjoittaa niistä probleemeista joitten kanssa heillä on kosketusta nim. kouluista, yleensä kosketuksestaan toisiin lapsiin, j.n.e. Tällainen tekee mahdolliseksi nuorisolle seurata yleensä nuorten toimintaa kaikkialla Canadassa, voidakseen oppia toisten saavuttamista kokemuksista.

Nämä eivät ole ainoat, joista nuorison osastoon voidaan kirjoittaa. On olemassa lukuisia eri aloja ja kysymyksiä, jotka innostavat nuoria. Näihin on syvennyttävä ja annettava nuorten osaston olla välikappaleena näiden ajatuksien julkisuuteen saattamiseksi.

Siis nuoret työläiset ja varhaisnuoriso Vapauden nuorison osaston kirjeenvaihtajiksi!

Puna-armeija 12-vuotias

Helmik. 23 p., 12 vuotta sitten, luotiin Puna-armeija. Se syntyi taistelun melskeissä, verisen kansalaissodan riehuessa. Ensihetkestä alkaen sai Puna-armeija tehtäväkseen punaisen isänmaan puolustuksen. Sen tehtävän onkin Puna-armeija täyttänyt sankarillisesti.

Puna-armeijan historia muodostaa mainehikkaimmat lehdet maailmanvallankumouksen historiassa. Se kertoo ennenkuulumattomasta tarmokkuudesta, sankarimaisuudesta ja päättäväisyydestä, jolla Puna-armeija taisteli koko maailman imperialistisia rosvolaumoja vastaan. Kuinka nälkäinen, huonosti aseistettu ja puolialaston armeija suoritti tekoja, joita sotahistoria ei aikaisemmin tunne.

Mikä antoi Puna-armeijalle tällaisen voiman? Sitä ovat koko maailman strateegit ja sotilaspetsit koettaneet ratkaista, mutta se pysyy heille arvoituksena. He eivät ymmärrä vallankumousarmeijaa. He laskevat matemaattisesti noin ja noin paljon tarvitaan miehiä sen ja sen paikan valtaukseen. Noin ja noin pitkältä ehtii divisioona marssia vuorokaudessa j.n.e. Sotilastaktiikan kannalta katsoen he saattavat olla aivan oikeassa. Mutta heidän arvionsa soveltuvat vain pakko- tai palkka-armeijaan. Vallankumouksellinen, tehtävistään tietoinen, kurinalainen armeija, muodostaa voiman, jonka edessä eivät vahvimmatkaan kapitalistiset ryöstöarmeijat kestä, vaan murtuvat ja murskaantuvat.

Nyt kahdettatoista vuosipäiväänsä juhlii Puna-armeija uuden imp. rosvosodan kynnyksellä. Aikana, jolloin koko kapitalistinen maailma muistuttaa suurta sotaleiriä, jolloin sotakiihkoilijain sapelinkalistus kuuluu kovaäänisemmin kuin koskaan aikaisemmin, jolloin koko kapitalistista yhteiskuntajärjestelmää järkyttää ankara talouspula. Työttömyyden ollessa ennenkuulumattoman. Kaikkia kapitalistisia maita järkyttävät sisäiset ja ulkomaiset ristiriidat ovat kireimmillään. Kapitalistien hyökätessä entistä avoimemmin vallankumouksellista työväestöä vastaan Avoimen fascismidiktatuurin ja sosialifascismin riehuessa. Ja laajojen joukkojen nopeasti vallankumouksellistuessa. Koko kapitalistinen maailma valmistautuu hyökkäämään Punaisen isänmaan kimppuun.

Mutta Puna-armeija ei myöskään ole heikentynyt. Päinvastoin 12 olemassaolovuotenaan on se kouliinnuttanut proletariaatin parhaat pojat punaisiksi komentajiksi. Kasvattanut vahvan, aseenkäyttötaitoisen, luokkatietoisen kaaderin, Puna-armeija seisoo vartiopaikallaan, maailmanvallankumouksen etulinnakkeella vahvempana ja varmempana kuin koskaan aikaisemmin. Ollen joka hetki valmis ja kykenevä puolustamaan sosialistista rakennustyötä koko maailman imperialisteja vastaan.

Puna-armeijan perusta on siinä, että se on työläisten ja talonpoikien armeija. Sen selkäpuoli on aina turvattu. Sitä auttavat miljoonaiset työläistalonpoikaisjoukot sekä N.-liitossa että kapit. maissa. Se on heidän oma armeijansa.

Aivan äskettäin sai Punainen armeija mitä selvimmin ja kaunopuheisimmin osoittaa sekä rauhanrakkauttaan että taistelukuntoisuuttaan, joutuessaan Kaukaisessa Idässä taisteluun kymmentuhantisia valkokaartilaisia rosvolaumoja vastaan. Puna-armeija voitti. Suojeli sosialistista rakennustyötä.

Taistelija.

Toilauksia maailmalta

— Minnekäs veli-Juhvetti on painelemassa?

— Sudburyn tuplajuulaisten häalille. Siellä kuuluvat tytötkin olevan "hööljimpää" sorttia kuin Liberty-haalilla.

— Jassoo, vai piirileikiksi sinäkin alat panna koko luokkataistelun. Minä, lahjoitan sinulle vielä utin suuhun.

TIESI ASIAN

Opettaja: "Tietääkö kukaan, mitä Jumala sanoi, kun hän loi vaimon?"

Pikku Kalle: "Miehen on liian hyvä olla yksin".

— Tunnen itseni aina yöllä ennen matkalle lähtöäni kipeäksi.

— Sillähän siitä säästyt, kun lähdet matkalle päivää aikaisemmin.

PUOLUSTUS SEKIN

Aviomies: "Minä jouduin tässä äsken puolustamaan sinua, rakkaani!"

Rouva: "Mitä asia koski?"

Mies: "No kun veli Änäskäinen sanoi, että sinä näytit kovin vanhalta valokuvassa niin minä sanoin sen johtuvan siitä, että kuva oli otettu monta vuotta sitten".

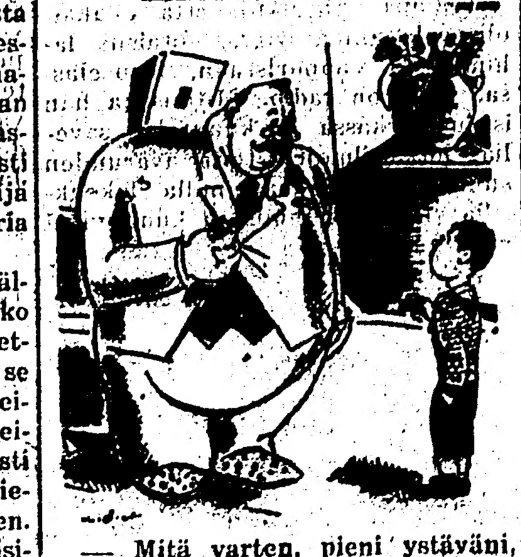

— Mitä varten, pieni ystäväni, katselet minua noin tarkasti?

— Ihmettelen sitä miksi teillä on noin suuri vatsa, vaikka olette aina ilman työtä. Minun isältäni aina häviää vatsa kun hän joutuu työttömäksi.

ÄITI JA TYTÄR

Äiti: Nyt sinä olet kolmenkymmenen vuoden. Kun minä olin sinun iässäsi, olin minä ollut naimisissa jo kymmenen vuotta!

Tytär: Oli harmi, ettei äiti voinut odottaa kymmentä vuotta. Jos sinä olisi tehnyt niin, olisin minä nyt vasta kahdenkymmenen vuoden.

PIKAKUVIA OIKEUDESTA

— Selostakaa nyt tappelun kulku ihan niinkuin se tapahtui.

— Kyllä, mutta silloin herra tuomari saa antaa anteeksi, että riisun takkini, sillä se tulee olemaan vähän hikinen homma!

— — —

— Teitä syytetään siitä että olette pahoinpidellyt alaistanne. Ettekö voinut ojentaa häntä puheella?

— En — ääneni oli silloin käheä.

— — —

— Oikeus antaa teille 10 dollaria sakkoa tai kymmenen päivää vankeutta.

— Kiitos herra tuomari, otan mieluummin 10 dollaria.

— — —

Pyydän ettei minun tarvitse vannoa valaa. Minä en usko jumalaan.

— Ei se mitään tee. Pääasia on, että uskotte Burwashiin.

— — —

— Teittekö mutrovarkauden yksin?

— En herra tuomari. Pari jalomielistä ystävää auttoi minua vapaaehtoisesti.

MATKUSTAKAA SUOMEEN
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

SUOMALAISTEN SUOSIMA LINJA

Ensimäinen Nyt Lähtevä Laiva
Joka Tarjoaa Suoran, Nopean ja Mukavan Matkan Matkustajille

SUOMEEN
(GÖTEBORGIN KAUTTA)

UUSI LOISTOMOOTTORILAIVA
"KUNGSHOLM"
(20,000 Tonnia)
joka lähtee

New Yorkista — Maalisk. 15 p.

"KUNGSHOLM" on UUSIN, SUURIN, HIENOIN ja NOPEIN laiva joka ylläpitää välitöntä liikennettä Skandinaviaan.

ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA PALATSIMAISESSA VALTAMERILAIVASSA

KOKO MATKA SUOMEEN KESTÄÄ AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA

ERINOMAINEN TILAISUUS NÄHDÄ NEW YORK, MAAILMAN IHMEELLISIN KAUPUNKI

EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia.

MYÖHÄISEMPIÄ KULKUVUOROJA HALIFAXISTA:

"DROTTNINGHOLM" ... Maalisk. 24 p.
"GRIPSHOLM" .... Huhtik. 6 p.
"KUNGSHOLM" .... Huhtik. 14 p.

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää heti ja tilatkaa piletti lähimmältä Linjan asiamieheltä tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osotteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 Stanley Street, Montreal, Que.

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

YKSI JUOPPOVITSI LISÄÄ

Tunnettu tanskalainen raittiuspuhuja, toimittaja Larsen-Ledet oli äskettäin esitelmämatkalla eräässä hollantilaisessa asemayhdyskunnassa ja saavuttuaan asemalle huomasi hän siellä päihtyneen miehen, joka istui odotussalissa ja nukkui.

— Sanokaa minulle, virkkoi L. asemapäällikölle, onko päihtyneiden lupa oleksia täällä?

— Jos asetutte — vastasi asemapäällikkö — tuonne syrjään, ettei henki pahoin tuoksahtele, niin voittehan olla siellä.

MUSIIKIN "TUNTIJA" SEKIN

Kuuluisan viuluniekan konsertin loputtua saapuu hänen puheilleen hieno neiti ylistelemään taiteilijan soittoa. Varsinkin yksi esitetyistä numeroista oli tehnyt neitiin valtavan vaikutuksen: "Minä olin ihan ihmetyksestä ratketa kuunnellessani. Siinä oli jotakin niin villiä kauneutta ja rajua intohimoa, että se sai sydämen aivan väräjämään. Sallikaa kysyä, oliko se teidän oma sävellyksenne?"

"Hyvä neiti", vastasi taiteilija kylmästi, "minä asetin silloin uutta ekieltä viuluuni katkenneen tilalle."

YSTÄVÄLLINEN LAHJOITTAJA

— Opettaja, sanoi pikku Antti eräänä päivänä, isä tappaa sian ja pyysi minua kysymään, haluatteko te lihaa.

— Kyllä, vastasi opettaja, minä syön mielelläni sianlihaa. Lähettäköö isäsi vain kimpaleen lihaa!

Kuului jonkun aikaa, mutta lihaa ei kuulunut. Opettaja kysyi sitten eräänä päivänä Antilta, miksei lihaa ollut tullutkaan.

— Isä ei tappanutkaan sikaa, sillä sika tuli taas terveeksi, vastasi poika.

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset asepesään ja huolellisesti täytetään.
(TL

Hieroja Hugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —
(TL

HUOM!

Ne, jotka tietävät olevansa minulle poortivelkaa, olisi hyvä että suorittaisivat maaliskuun loppuun, taikka muuten julkaisen nimet lehdessä.

Toveruudella
Walde Wälkkilä,
Box 80, Hearst, Ont.

ALMA AARNIO
antaa
Hierontaa
LATVALAN SAUNALLA
55 Yonge St., Sudbury, Ont.
Puhelin 495

Huomatkaa!
Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn markkissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.
EMIL OJALA
Sudbury, Ont.

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalausisonnusliikkeen edustaja, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

UUSI PARTURILIIKE VAPAUden talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8386. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. (Tiis

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI, MAIN JA Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

KELLOSEPPA

A. Helskanen

SUDBURY, ONT.

9 Durham St.

Box 1873

Pojat!

Kun tulette Hearstiin, niin saatte ruokaa ja huoneita vastapäätä asemaa.

Walte Wälkkilä

Box 80, Hearst, Ont.

Parturiliikkeeni

sijaitsee

Katheline ja Montague katujen kul. Puhdas ja hyvä työ.

EINO SMITH

Sudbury, Ont.

HALUTAAN

Kokemusta omaava suomalainen miiskauppa-apulainen heti. Ilmottautukaa:

LEVINES

Durham St., Sudbury, Ont

POJAT

kun tulett Hörstiin, niin käykää katsomassa Kurjen poikaa. Siellä pyörii pyörät. Ja myös saa parasta. Siis terve näkemiin.

Hugo Kurki,

Box 41, Hearst, Ont.

Chalykoff & Co.

Limited

Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä juvelli ja ruokatavaraa. Leipää ja tarpeita.

HEARST — Box 12 — ONTARIO

P O J A T !

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa. Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN

Phone 2152 Box 1671

Pari miestä saa asunnon

V. TUOMI

456 Tedman Ave., Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin päästä kirjevaihtoon Sam Mäen (Samppa Mäenpää) kanssa tärkeän asian vuoksi.

Wilho Seppänen,
Box 1203, Sudbury, Ont.

Haluan tietää missä nykyään oleskelee veljeni Kalle Salonen, kotoisin Siikaisista, Otamailta? Ole hyvä ja anna tietää itsestäsi allaolevalla osoitteella.

Mrs. Emilja Lehtinen,
226½ Drouillard Rd.,
East Windsor, Ont.

Keskiontarion uutisia

Sudbury

TYÖLÄISNAISTEN LIITON OSASTON KOKOUS

on huomenna, keskiviikko, illalla kello 7.30. Jokainen paikalle.

Organiseeraaja.

LIBERTY-HAALILLA

tänä iltana hauskat tanssit "kohtalon valssineen". Soittaa Martinpellon orkesteri. Liput 25 senttiä. Täyttäkäähän haali ääriä myöten.

PAINIKILPAILUJEN

palkintotuomaritehtävissä ohjausta ja opiskelua jatketaan tänään, tiistaina, Kisan painihuoneella, klo 3 ip. — Kisan painijaosto.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

POLIISIOIKEUS

Nick Ogurren, Conistonin tien varrelta, ei ole tehnyt päivääkään työtä puolen vuoden ajalla, mutta silti on hänen väkijuomalupakirjaansa käytetty kokolailla ahkeraan. Eilen kun poliisit tekivät tarkastuksen Nickin kotona, löysivät he sieltä kaikenlaista hyvää, josta osa oli tullut taloon laittomasti, kuten korillinen olutta esinerkiksi. Vaikkakaan syytettyä ei oltu tavattu väkijuomia myymästä, katsoi oikeus nämä todistukset riittäviksi, tuomiten Nickille sata dollaria sakkoa tai kaksi kk. vankeutta samalla kumoten hänen väkijuomalupakirjansa; uskoen syytetyn pitäneen väkijuomia talossaan myytäväksi.

Yksi ranskalainen sai 20 dollaria sakkoa tai kuukauden linnaan, kun oli tallinut juopottelua talossaan. Yhdeksän miestä oli todistuksena "hyvästä ajasta", maksaen sakkoa kymmenen dollaria ja kulut tai kuukauden vankeutta, kun taas neljä miestä oli tuotu oikeuteen ilman rahaa ruoka-aterian ostoa varten, tullen lähetetyiksi kuukaudeksi Burwashiin.

Long Lake, Ont.

Suomalaisen Järjeston kokouksessa 2 p. maalisk. tuli päätökseksi, että haalimme muutetaan parempaan paikalle järven rantaan, missä on urheilukenttäkin. Ei ilmennyt kesään joka olisi vastustanut sitä kysymystä, sillä sen kaikki ymmärtää että sille tulee kaikinpuolin parempi paikka. Aina oli juhlain aikana niin hankalaa edestakaisin tavaroita kuljettaa. Luulen kuitenkin että se ei tapahdu ihan kädenkäänteessä. Olemme aikonut sen rakentaa simenttipohjalle, ettei sitä tuuli paiski. Siirtynee muutto syksyn puolelle eteenpäin. Haaliimme tulee muutoksia, teemme sen isommankin sanalla kertaa. Talvella siinä on tilaa, vaan kesällä tahtoo olla pieni.

Oli tullut kirje tp. komitealta, jossa kehoitettiin varojen keräämistä näytelmäkappaleitten hankintaa varten. Tähän asiaan käytiin kiinni monipuolisesti, sitä selostettiin, että on tarpeellista avustaa ja päätti osastomme luovuttaa kymmenen dollaria tähän tarkoitukseen. Neulomatyöläisten järjestämiseen päätimme luovuttaa viisi dollaria. Pienet on tulot, niinpä summat ei ole kovinkaan suuret; annamme mitä voimme.

Täytynee minun sille Kisan roikalle sanoa, että te olette toisen kerran jo luvanneet tänne tulla. Kaiketippa te ensi talvena, jos nimittäin enää talvea tuleekaan, tänne hiihtoretken teette. Olihan siihen vähä syytäkin kun tuo kesä keskellä talvea tulla huristi. Kyllähän olisitte kaaroilla päässyt silloin, vaan eihän se olisi ollut hiihtoretki. Nyt kun tänne pääsee kaarat tulla huristamaan, niin lystit pystyyn pyhäsin, mitäpäs muuta. — V.t. sihteeri.

Kolmipäiväiset

Akka ja Poika Juhlat

Timminsissä, maalisk. 14-15-16 p:nä

Juhlat aletaan perjantai-iltana

Haukoilla Himmelitansseilla

Soitosta huolehtii hyvä poikamies orkesteri

Sisäänpääsy 50c

Lauantai-iltana 15 p. kello 8 illalla

Ohjelma-ILTAMA

AVAUSMARSSI .... Akat ja pojat
AVAUSPUHE .... Akka
PUHE .... Poika
LAULUA .... Akat ja pojat
Pukutanssi — Runo — Joukkolausuntaa — Y.m. paljo hyvää ohjelmaa akoilta ja pojilta.
Myöskin muokkausvoimistelua, ilveilyä sekä yksinäytök. kappale

Oviraha 25c

Sunnuntai-iltana esitetään

Rouva Pormestarinna

Alkaen kello 8 illalla

TERVETULOA!

AKAT JA POJAT.

Apulaisliikkeenhoitaja halutaan

International Co-operative Trading Co. Ltd. julistaa apulaisliikkeenhoitajan paikan hakukelpoisten haettavaksi Port Arthurin liikkeessä. Hakijalta vaaditaan kokemusta liikealalla ja osuustoimintaliikkeen periaatteiden tuntemusta sekä $2,000.00 dollarin takaus luotettavasta takausyhtiöstä.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen pitää olla sisällä maaliskuun 15 sta päivään mennessä 1930.

Mainitkaa hakemuksessanne mihin työväen järjestöön kuulutte.

International Co-Op. Trading Co. Ltd.,

176 South Algoma Street, Port Arthur, Ont.

Keittäjättären paikka

julistettu avonaiseksi Creighton Minen suomalaiselle poikatalolle. Ruokaa tulee laittaa 40—50 miehelle. Hakemukset palkkavaatimuksineen on tehtävä tämän kuun 18 päivään mennessä. Toimeen on astuttava kutsun saatua.

Box 91, Creighton Mine, Ont.

Johtokunnan puolesta YRJÖ LAAKSO.

Viinaksien salakuljetus vieläkin vakavana pulmana

DETROIT, maalisk. 10. — Pitkin Detroitin joki-vartta olevat Yhdysvaltain hallituksen väkijuomapoliisit eivät kovinkaan vahvasti luota Mackenzie Kingin uuteen väkijuomain vientiä ehkäisevään lakiin, vaan asettavat uuden lentokoneen pitämään liikennettä silmällä.

Lentokoneesta ei virallisesti toimiteta mitään liikenteen ehkäisemiseksi, vaan lentäjä ottaa tilastoa salakuljetusaluksien liikkeistä ja hänellä on lupa pitää revolveri mukanaan.

Salakuljettajat ovat jo ikseen saaneet tietää, ettei lentokoneeseen saa asettaa kuularuiskua. Canadan hallituksen virkailijat ovat ilmoittaneet, että lentäjän on hankittava revolverin hallussaan pitämislupa myöskin canadalaisilta virkailijoilta siltä varalta, jos hänen täytyisi laskea maihin Canadan puolella, ettei syntyisi mitään retelöä.

Hei, hei! Rientäkää 16 päivän illalla Long Laken haalille, silloin vietämme

Naistenpäiväjuhlaa

Monipuolinen ohjelma

Puheita — Lauluja — Kuvaelma — Kupletteja — Kappale kahdessa näytöksessä

"RIKKAUS JA RAKKAUS"

Sisäänpääsy 30 senttiä

TOIMIKUNTA.

S. J. Toronton Osaston Näyttämö

— esittä —

Lauantaina Maalisk. 15 pnä, kello 8.15 ip.

Kauniin saaristoelämää kuvaavan kappaleen

"NUORI LUOTSI"

Neljässä näytöksessä viidessä muutoksessa.
Kirj. VEIJOLA.

Henkilöt:	Esittäjät:
EERO LUOTOLA, luotsioppilas	E. Tarvainen
LEENA, hänen äitinsä luotsin leski	Kaarina Valoranta
EEVASTIINA	Fanni Vuorinen
ANNIKKI, hänen lapsiaan	IDA NIEMINEN
MATTI, hänen lapsiaan	V. Putila
VIKLUND, taiteilija	G. Myrsky
KANERVO, ylioppilas	T. Kiviranta
HOLK, luotsikapteeni	A. Korhonen
MARI, hänen vaimonsa	Helga Röngvist
VAINIO, luotsivanhin	J. Kiviranta
MARI, hänen vaimonsa	Helga Röngvist
HONKALA, luotseja	— — —
RASI, luotseja	A. Nummi
KAUTOLA, luotseja	V. Anonen
LOKKI, luotseja	S. Panttila
PERTTULA, kalastaja	A. Rae
ISOIN, laivanveistäjä	S. Panttila
PELTOLAN POIKA	E. Mäkelä
KALASTAJATYTTÖ	Helga Röngvist

Kalastajia, miehiä ja naisia sekä luotseja.

SISÄÄNPÄÄSY: Numeropaikat 50c, numeroimattomat 45c etukäteen, ovella kaikki paikat 50 senttiä. Lippuja on saatavana seuraavissa paikoissa etukäteen: Jokelan pallohuoneella, Andersonilla Widmer St., uudessa saunassa ja Sundholmin kellokaupasta.

NÄYTTÄMÖKOMITEA.

CLARK & BENNETT

Plummaus-, lämmitys sekä sähköurakoitsijat

Kun teemme työnne ja olette tyytyväisiä sanokaa ystävillenne. Jos ette ole tyytyväisiä, sanokaa meille

Puhelin 2786 — Box 91 — Sudbury, Ont.

Kathleen ja MacKenzie katujen kulmassa

Koska olemme uudet urakoitsijat tällä ympäristöllä haluamme täten esittää seuraavan suosituksen jonka saimme Kirkland Laken suomalaiselta poikatalolta.

Suositus

Pyynnöstä todistan, että Mr. C. J. Clark on työskennellyt täällä Kirkland Lakella putkityöalalla (Plumbing), omistaen oman liikkeen. Hän on yleensä suorittanut paljon töitä suomalaisille sekä myöskin meidän poikatalolle. Työn suorituksesta ja ammattitaidosta voin sanoa, että hän on kykenevä ammattimies tällä alalla ja voitte käyttää hänen palvelustaan luottamuksella, silloin kun tarvitsette miestä edellämainitulla työalalla. — Kirkland Lake Finnish Association (Poikatalo), Kalle Walli, liikkeenhoitaja.

Työläisen Taskukalenteria V. 1930

On taas saatavana Vapauden kirjakaupasta, hinta 30c.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

BOX 69, SUDBURY, ONT.

COCHRANE DUNLOP HARDWARE

Puhelin 1480 LIMITED Sudbury, Ont.

KANNATTAA MAKSAA KÄTEISELLÄ POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN NOPEASTI

Tiedoksianto

UUDET ALHAISET HINNAT GUTTA-PERCHA AUTOKUMILLE

Nämä hinnat ovat pienimmät kuin mitä koskaan Gutta-Percha kumit ovat olleet

Autokumit

ROAD CRAFT

29x440 .... $7.45

G. P. Tread

29x440 .... $9.80
29x450 .... 10.45
29x500 .... 13.00
29x475 .... 12.60
30x450 .... 10.90

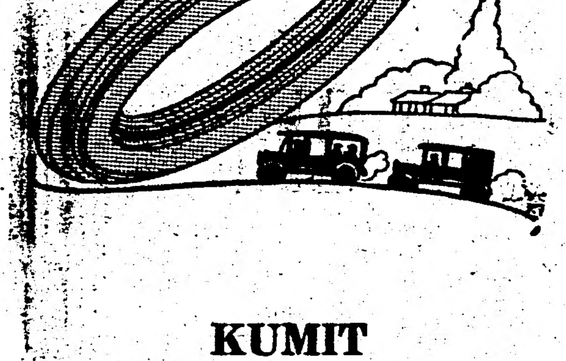

AUTO SISÄKUMIT

Utility 30x3½ $1.05
Twin Seven 30x3½ 1.30
Hi-Test 30x3½ 1.70
Road Craft 29x440 .... 1.70
Hi-Test 29x440 .... 2.10
Hi-Test 29x500 .... 2.30
Hi-Test 29x450 .... 2.20
Hi-Test 29x475 .... 2.35
Hi-Test 30x450 .... 2.25

KUMIT

Utility 30x3½ $4.95 — Twin Seven 30x3½ $6.25 — Cross Tread 30x3½ $8.60

NYT ON AIKA OSTAA KUMIT

Suom. myyja Wm. Marttinen Suom. myyja Frank Heino

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE

PHONE 1480 LIMITED SUDBURY

CUNARD - LINJA

1840—1930

VANHIN LAIVALINJA CANADAAN

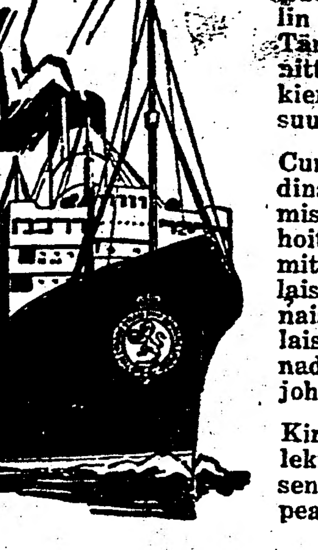

Cunard-linjan Canadan-reitti ylläpitää erinomaista yhteyttä Suomen, Ruotsin ja Tanskan välillä Montrealin ja Quebecin kautta. Tämän reitin erikoisuuksista mainittakoon Cunard-linjan järjestämä kiertomatka Lontoossa, maailman suurimmassa kaupungissa.

Cunard-linjalla on erikoinen Skandinavialainen Siirtolaisten asutustoimisto Winnipegissä. Tätä toimistoa hoitaa Mr. Carl Jacobson, joka toimittaa maanviljelijöille skandinavialaisia farmiapulaisia, joko miehiä tai naisia tai kokonaisia perheitä. Sukulaisenne ja tuttavanne tuodaan Canadaan turvallisesti Cunard-linjan johtamissa matkaseurueissa.

Kirjoittakaa omalla kielellänne jollekin allaolevista osotteista, saadaksenne tietoja, joita annetaan nopeasti ja maksutta.

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY

Cunard LINE

270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

SUOMEEN

(Oslon tai Kööpenhaminan kautta)

Kaikilla nykyajan mukavuuksilla varustetuilla, nopeakulkuisilla valtamerilaivoillamme. Erikoinen suomalainen palvelus.

HALIFAXISTA:

SS "Oscar II" .... maalisk. 17

TAIKKA MYÖHEMMILLÄ LAIVOILLAMME:

New Yorkista Halifaxista
SS. "HELLIG OLAV" .... maalisk. 8
SS. "OSCAR II" .... maalisk. 15 maalisk. 17
SS. "FREDERICK VIII" .... maalisk. 22

Talven aikana teette viisaasti välttämällä turhat muutot ja edotukset matkanne varrella, matkustamalla samalla laivalla Atlannin ja Pohjanmeren ylitse ilman eri maksuja, nopeasti ja mukavasti.

Piletit ja tiedustelut asiamiehiltämme tai allekirjoittaneilta:

Scandinavian-American Line

969 St. Antoine St. — Montreal, Que.

Scandinavian-American Line, 461 Main St., Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 4th Ave., Seattle, Wash.

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Montrealin Suomalainen Valokuvaamo

suorittaa suurennus, jäljennös, väritys jai kaikkea muuta alaan kuuluvaa työtä. — Häätilaisuus- y.m. kuvausta ulkopuolella liikkeen tilauksesta. Filmiä kehitetään huolella. Filmejä lähetetään postitse tilattaessa. — Kaikki kuvaus taataan.

ATELIER FENNIA — Apt. 3, 772 Dorchester W. Montreal

MATKUSTAESSANNE

SUOMEEN

TAHI TUOTTAESSANNE SUKULAISIANNE TAI TUTTAVIANNE

SUOMESTA CANADAAN

KÄYTTÄKÄÄ AINA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAA

Suomalaisten Suosima Linja

Ja olkaa vakuutetut luotettavasta palvelusta, erinomaisesta mukavuudesta ja nopeasta kuljetuksesta

Piletin ostoa varten kääntykää linjan lähimmän asiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osotteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 Stanley Street, Montreal, Que.

J. W. Ahlquist, Box 69, Sudbury, Ont.